

HRVATSKI SABOR

P.Z.E. br. 94

Klasa: 340-01/08-01/03

Urbroj: 65-08-02

Zagreb, 30. svibnja 2008.

ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 137. i 153. i Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 29. svibnja 2008. godine uz prijedlog da se sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom srećevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Božidara Kalmetu, ministra mora, prometa i infrastrukture, te Dražena Bregleca, Zdravka Livakovića i Branimira Jerneića, državne tajnike Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 340-01/08-01/03
Urbroj: 5030116-08-1

Zagreb, 29. svibnja 2008.

P.Z.E. br. 94

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Marka 6

Primijenet	30-05-2008
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
340-01/08-01/03	
Uručžbeni broj:	Pril. Vrij.
50-08-01	

PREDSEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom uskladjuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Božidara Kalmetu, ministra mora, prometa i infrastrukture, te Dražena Bregleca, Zdravka Livakovića i Branimira Jerneića, državne tajnike u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O JAVNIM CESTAMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2008.

PRIJEDLOG

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM CESTAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Prijedloga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/01.-pročišćeni tekst i 55/01.-ispravak).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) ocjena stanja

Usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije jedan je od uvjeta pridruživanja Europskoj uniji, a jedna od obveza koja proizlazi iz Pregovaračkih stajališta za poglavlje 14. Prometna politika je usklađivanje s direktivama iz područja javnih cesta.

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama, s Konačnim prijedlogom Zakona, je propis čije donošenje i usvajanje predstavlja daljnje usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, u dijelu koji još nije usklađen ili nije u potpunosti usklađen, a koji se odnosi na korištenje infrastrukture za teška teretna vozila, interoperabilnost elektroničkih sustava za naplatu cestarina, te o najnižim sigurnosnim zahtjevima u transeuropskoj cestovnoj mreži.

Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pristupanje Europskoj uniji i Planom usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2008. godinu („Narodne novine“, broj 30/08.) predviđene su izmjene i dopune Zakona o javnim cestama radi usklađivanja istog s:

- Direktivom 2004/54/EZ od 29. travnja 2004. o najnižim sigurnosnim zahtjevima za tunele u transeuropskoj cestovnoj mreži,
- Direktivom 2004/52/EZ od 29. travnja 2004. o interoperabilnosti elektroničkih sustava za naplatu cestarina u Zajednici,
- i Direktivom 1999/62/EZ od 17. lipnja 1999. o naplaćivanju korištenja nekih vrsta infrastrukture za teška teretna vozila te Direktivom 2006/38/EZ od 17. svibnja 2006. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 1999/62/EZ o pristojbama koje se naplaćuju za upotrebu određenih infrastruktura za teška teretna vozila.

Normativni okvir i podlogu za dugoročni razvoj javnih cesta čini Zakon o javnim cestama ("Narodne novine", broj 180/04., 82/06. i 138/06.).

Zakonom su uređeni pravni položaj javnih cesta, građenje i održavanje javnih cesta, mjere za zaštitu javnih cesta i prometa, koncesije, upravljanje, financiranje i nadzor javnih cesta. Zakon je propisao koje zemljište, građevine, objekti i uređaji i prometni znaci čine javnu cestu. Javna cesta je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku u općoj uporabi, a na javnim cestama se ne može stjecati pravo vlasništva niti druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi. Javne se ceste razvrstavaju u autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste. Za uporabu državnih cesta i pojedinačnih objekata na državnim cestama, odlukom Vlade, može se uvesti i naplata cestarine. Zakonom su ustanovljeni planski dokumenti i to: strategija razvijanja javnih cesta, koju donosi Hrvatski sabor, program građenja i održavanja javnih cesta za četverogodišnje razdoblje koji donosi Vlada Republike Hrvatske, te godišnji provedbeni planovi koje donose subjekti koji upravljaju javnim cestama.

Strategijom prometnog razvijanja Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 139/99.) utvrđeni su osnovni ciljevi dugoročnog razvoja javnih cesta (analiza stanja državnih, županijskih i lokalnih cesta i potrebe razvijanja javnih cesta; temeljna mjerila za građenje županijskih i lokalnih cesta i prijedlog prednosti građenja državnih i županijskih cesta; potrebe održavanja postojećih javnih cesta, načela održavanja županijskih i lokalnih cesta i prijedlog prednosti održavanja državnih cesta), a Programom građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2005. do 2008. godine ("Narodne novine", broj 3/05.) razrađeni su ovi osnovni ciljevi, zatim materijalni okviri i kriteriji i programi gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta, te upravljanja uključujući gospodarenja javnim cestama. Izrađeni su temeljni studijski okviri za utvrđivanje programa razvoja javnih cesta i doneseni osnovni zakonski i drugi normativni akti nužni za provođenje toga programa.

Zakon je najvećim dijelom preuzeo važeću normativu o javnim cestama i to o pravnom položaju javnih cesta kao općeg dobra, djelatnostima građenja i održavanja javnih cesta, mjerama zaštite javnih cesta, planskim temeljima, imovinsko-pravnim postupcima koji se provode radi građenja javne ceste, upravljanju državnim cestama i autocestama te o izvorima financiranja građenja i održavanja javnih cesta. Temeljeno na odredbi članka 50. Ustava Republike Hrvatske Zakonom se ograničavaju vlasnička prava na nekretninama unutar zaštitnog pojasa javnih cesta.

U odnosu na raniji pravni okvir, autoceste su zasebna - četvrta skupina u kategorizaciji javnih cesta (autoceste su ranije bile razvrstane u skupinu državnih cesta). Mogućnost uvođenja naplate cestarine ograničena je samo za autoceste i za cestovne objekte na državnim cestama, odnosno samo za korištenje javnih cesta najviše razine usluge. Utvrđeni su nužni radovi održavanja javnih cesta, prilikom štrajka radnika trgovачkih društava koja upravljaju javnim cestama.

Doprnama Zakona iz 2006. godine utvrđeno je pravo osobe s određenim invaliditetom da za uporabu javnih cesta i autocesta za jedan osobni automobil u svom vlasništvu ne plaća godišnju naknadu pri registraciji motornih vozila i cestarinu, utvrđeno je pravo Hrvatskih autocesta d.o.o., korisnika koncesije, županijske uprave za ceste te Grada Zagreba da im se iznos godišnje naknade i cestarine, koji s tog osnova nisu mogli naplatiti, nadoknadi iz državnog proračuna, a ministar mora, turizma, prometa i razvijanja ovlašten propisati postupak i način ostvarivanja prava invalida te način, postupak i dinamiku ostvarivanja navedenih prava Hrvatskih autocesta d.o.o., koncesionara i županijskih uprava za ceste.

b) pitanja koja će se urediti Zakonom

Prijedlogom Zakona uređuju se uvjeti za područje interoperabilnosti sustava za naplatu cestarine, odnosno propisuje se da elektronički sustavi za naplatu cestarine moraju omogućavati naplaćivanje cestarine korištenjem najmanje jedne od sljedećih tehnologija: satelitskog određivanja položaja vozila, mobilne komunikacije uporabom standarda GSM-GPRS (referencija na GSM TS 03.60/23.060) i mikrovalne tehnologije na frekvenciji 5,8 Ghz.

Nadalje, ovim se Prijedlogom Zakona utvrđuju najniži sigurnosni zahtjevi za tunele u transeuropskoj cestovnoj mreži, odnosno za tunele dulje od 500 metara na autocestama i državnim cestama, određuju subjekti koji će temeljem javne ovlasti upravljati tunelima i uspostavljati sigurnosne parametre u tunelima. Također, postavlja se zakonski okvir za imenovanje službenika za sigurnost za svaki tunel koji će koordinirati sve preventivne i zaštitne mjere u cilju maksimalne sigurnosti svih sudionika u prometu.

Uz sve navedeno, pojedine izmjene i dopune Zakona o javnim cestama predložene su radi jasnijeg izričaja važećih odredbi Zakona.

c) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

- uskladištanje propisa u području sigurnosti u tunelima, te interoperabilnosti elektroničkih sustava za naplatu cestarine s propisima Europske unije i uspostavljanje uvjeta za davanje javnih ovlasti za upravljanje tunelima i ispostavu sigurnosnih parametara u tunelima radi zadovoljavanja minimalnih sigurnosnih zahtjeva,
- imenovanje jednog službenika za svaki tunel za sigurnost radi koordinacije preventivnih i zaštitnih mjera,

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Prijedloga Zakona nije potrebno osigurati sredstva iz Državnog proračuna.

IV. DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, jer je Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama s Konačnim prijedlogom, dio Nacionalnog programa za pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji 2008. godine.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM CESTAMA

Članak 1.

U Zakonu o javnim cestama ("Narodne novine", broj 180/04., 82/06. i 138/06.) u članku 1. riječ: "položaj" zamjenjuje se riječju: "status".

Članak 2.

U članku 4. daje se stavak 2. koji glasi:

"(2) Autoceste i državne ceste zajedno čine jedinstvenu mrežu cesta."

Članak 3.

Iza članka 6. daje se naslov i članci 6.a i 6.b koji glase:

„Cestarina

Članak 6.a

(1) Visina cestarina određuje se prema:

- cjenovnom razredu za kategoriju vozila i udaljenosti koju vozilo koristi na autocesti i cestovnom objektu s naplatom cestarine,
- kategoriji vozila koja se određuje sukladno broju osovina i/ili dimenziji i/ili težini i/ili vrsti vozila koja je naznačena u knjižici vozila,
- aktu ministra kojim određuje se cjenovni razred i odnos između kategorija,
- načeli nediskriminacije za sve kategorije vozila u vlasništvu svih pravnih i fizičkih osoba koje su korisnici autoceste i cestovnih objekata s naplatom cestarine.
- proračunatoj prosječnoj cestarini koja je razmjerna troškovima izgradnje, održavanja, upravljanja i razvoja infrastrukture, a iskazana je kao ukupan prihod od cestarina u određenom vremenskom razdoblju podijeljen sa brojem prevaljenih kilometara svih vozila koja su platila cestaru na određenoj mreži autocesta,
- tarifnom modelu koji će regulirati ponudu vozila na autocestama i cestovnim objektima s naplatom tako da niti jedna cestarina cjenovnog razreda ne premašuje više od 100% cestarini koja se zaračunava tijekom najjeftinijeg dijela dana, vrste dana ili dobi godine svim korisnicima autocesta i cestovnih objekata s naplatom uz uvjet da se takvim tarifnim modelom ne zadire u proračunatu prosječnu cestarini,
- stimulativnim modelima plaćanja cestarine koji uključuju najviše popuste do 13% i obračunavaju se prema trenutno primjenjivom tarifnom modelu za plaćanje cestarine, a dostupni su svim pravnim i fizičkim osobama korisnicima autocesta i cestovnih objekata s naplatom cestarine uz uvjet da se takvim stimulativnim modelima ne zadire u proračunatu prosječnu cestarini.

- (2) Cestarina i korisničke pristojbe naplaćivat će se i nadzirati naplata na način da se što manje utječe na protočnost prometa, bez stavljanja u nepovoljniji položaj neredovitih korisnika cestovne mreže.
- (3) Republika Hrvatska od dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju obavještavat će Europsku komisiju o odobrenim stimulativnim modelima plaćanja cestarine koji uključuju popuste, radi utvrđivanja njihove usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Interoperabilnost sustava za naplatu cestarine

Članak 6.b

- (1) Elektronički sustavi za naplatu cestarine moraju omogućavati naplaćivanje cestarine korištenjem najmanje jedne od sljedećih tehnologija na kojima se temelji europska elektronička naplata cestarine: satelitskog određivanja položaja vozila, mobilne komunikacije uporabom standarda GSM-GPRS (referencija na GSM TS 03.60/23.060) i mikrovalne tehnologije na frekvenciji 5,8 Ghz.
- (2) Hrvatske autoceste d.o.o. odnosno korisnik koncesije dužni su s drugim upraviteljima u Europskoj uniji (i unutar Republike Hrvatske) sklopiti ugovor ili na drugi način osigurati da korisnik (naručitelj) europske elektroničke naplate cestarine može tu uslugu koristiti u svim državama članicama Europske unije (i unutar Republike Hrvatske) (najmanje prilikom korištenja autoceste) prilikom europske naplate cestarine.
- (3) Odredbe ovoga članka ne primjenjuje se na:
  - sustave naplate cestarine koji nemaju tehnologiju europske elektroničke naplate cestarine,
  - elektronske sustave cestarine kod kojih nije potrebno namještanje opreme u vozila,
  - male, isključivo lokalne sustave za naplatu cestarine, za koje bi troškovi usklađivanja s europskom elektroničkom naplatom cestarine bili nerazmjerni s koristima od takve naplate.”

Članak 4.

U članku 16. stavku 1. iza riječi: „autocesta“ stavlja se zarez i briše se slovo: „i“, a iza riječi: „državnih cesta“ dodaju se riječi: „i građevine iz članka 3. stavka 1. podstavak 6. ovoga Zakona.“

Članak 5.

U članku 22. podstavku 3. iza riječi: „stanju“ dodaje se slovo: „i“.

Članak 6.

U članku 29. stavku 7. riječ: „inspekcije“ zamjenjuje se riječju: „inspekciju“.

U stavku 8. riječ: „izdavanja“ zamjenjuje se riječju: „izdavanje“.

Članak 7.

Iza članka 31. dodaje se članak 31.a koji glasi:

„Članak 31.a

Prilikom obavljanja kontrole vozila iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona, te kontrole osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzija vozila u prometu na cestama, utvrđene posebnim propisom, mora biti unaorijed obaviješten predstavnik pravne osobe koja upravlja javnom cestom na kojoj se obavlja kontrola. Predstavnik pravne osobe može biti nazočan kontroli.“

Članak 8.

Naslov iznad članka 32. mijenja se i glasi:

„Nadoknada štete“

Članak 32. mijenja se i glasi:

„Članak 32.

Pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije djelatnosti dolazi do oštećenja javne ceste dužne su nadoknaditi štetu prema općim pravilima obveznog prava.“

Članak 9.

U članku 34. stavku 1. iza riječi: „državnu“ dodaju se riječi: „i županijsku“, a iza riječi: „Hrvatske ceste d.o.o.“ dodaju se riječi: „i županijska uprava za ceste“.

Članak 10.

U članku 35. stavku 1. iza riječi: „državnu“ dodaju se riječi: „i županijsku“.

Članak 11.

U članku 42. stavku 1. umjesto točke stavlja se zarez i dodaju se riječi: "osim na odmorištima autocesta i to na način da se ne ugrožava sigurnost prometa na autocesti."

Članak 12.

Iza članka 45. dodaju se članci 45.a, 45.b, 45.c, 45.d, 45.e, i naslovi iznad njih koji glase:

“Minimalni sigurnosni zahtjevi za tunele

Članak 45.a

- (1) Minimalni sigurnosni zahtjevi za tunele primjenjuju se na tunele dulje od 500 m na autocestama i državnim cestama.

- (2) Minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele iz stavka 1. ovoga članka mora se osigurati sprečavanje kritičnih događaja koji mogu imati za posljedicu ugrožavanje ljudskih života, okoliša i tunelske instalacije, te pružanje zaštite u slučaju nesreća.
- (3) U smislu ovoga Zakona „hitne službe“ su sve službe javne ili privatne ili službe koje čine sastavni dio zaposlenika u tunelima, koji posreduju u slučaju nesreće, a što uključuje i policijske službenike, vatrogasne postrojbe i spasilačke službe.
- (4) Ministar u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove i ministrom nadležnim za graditeljstvo donosi propis o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele od faze planiranja do građenja i eksploatacije.

Zadaće subjekata koji upravljaju tunelom

Članak 45.b

- (1) Hrvatskim autocestama d.o.o., Hrvatskim cestama d.o.o. i korisniku koncesije, daje se javna ovlast za upravljanje tunelima i uspostavu svih sigurnosnih parametara u tunelima kao i za poduzimanje svih neophodnih radnji za zadovoljavanje minimalnih sigurnosnih zahtjeva za tunele.
- (2) Za tunele koji se nalaze na području dviju država članica Europske unije, svaka država mora ustrojiti po jedno odgovorno tijelo iz stavka 1. ovoga članka, a mogu imenovati i zajedničko odgovorno tijelo.
- (3) Ako su ustrojena dva različita tijela, odluke svakog od njih donesene u interesu sigurnosti upravljanja tunelom moraju se donositi uz prethodnu suglasnost drugog tijela.
- (4) Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije ovlašteni su u svakom trenutku zabraniti uključujući i potpuno zatvaranje tunela ili ograničiti promet u tunelu ako nisu zadovoljeni sigurnosni zahtjevi za odvijanje prometa, uz obvezno utvrđivanje uvjeta pod kojima se promet može ponovno uspostaviti, odnosno tunel otvoriti.
- (5) Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije dužni su:
- redovito ispitivati i provoditi i inspekciju tunela te uspostavljati odgovarajuće sigurnosne zahtjeve,
  - donositi organizacijske i radne sheme uključujući i planove za slučaj opasnosti, obuku i opremanje hitnih službi,
  - određivati postupke za trenutno zatvaranje tunela u slučaju opasnosti,
  - provoditi potrebne mjere za smanjenje rizika,
  - u slučaju potrebe naložiti analizu rizika neovisnom tijelu koji utječe na sigurnost, vrstu prometa, duljinu i geometriju tunela, te predviđeni broj prolazaka teretnih vozila dnevno,
  - sadržaj i rezultate analize rizika uključiti u sigurnosnu dokumentaciju koja se dostavlja Ministarstvu.
- (6) Nadležna tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su za svaki veći izvanredni slučaj ili nesreću koja se dogodi u tunelu sačiniti Izvješće o izvanrednom slučaju, koje se proslijeđuje službeniku za sigurnost iz članka 45.c ovoga Zakona, te hitnim službama najkasnije u roku od jednog mjeseca od događaja koji je predmet Izvješća.

- (7) Nakor sastavljanja istražnog izvješća i analize okolnosti izvanrednog slučaja ili nesreće iz stavka 6. ovoga članka ili zaključaka koji se mogu iz njega izvesti, nadležna tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su izvješća i analize proslijediti službeniku za sigurnost i hitnim službama najkasnije u roku od jednog mjeseca od dana zaprimanja.
- (8) Hrvatske autoputeve d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije dužni su podnosići izvješća Vladi o požarima u tunelima i o nesrećama koje utječu na sigurnost prometa.
- (9) Vlada dostavlja izvješća iz stavka 8. ovoga članka Europskoj komisiji.
- (10) Vlada obavještava Europsku komisiju da Hrvatske autoputeve d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije, sukladno javnim ovlastima obavljaju zadaće propisane ovim člankom.

Službenik za sigurnost u tunelu

Članak 45.c

- (1) Hrvatske autoputeve d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije dužni su za svaki tunel uz prethodnu suglasnost ministra, imenovati jednog službenika za sigurnost koji će koordinirati sve preventivne i zaštitne mјere kako bi se osigurala maksimalna sigurnost svih sudionika u prometu i radnog osoblja tunela.
- (2) Službenik za sigurnost može biti imenovan iz redova osoblja tunela ili hitnih službi, mora biti nezavisan po svim pitanjima cestovne sigurnosti tunela i po tim pitanjima ne smije biti podložan nalogu na poslodavca.
- (3) Službenik za sigurnost može obavljati svoje zadaće i funkcije u više tunela na jednom području.
- (4) Službenik za sigurnost dužan je:
  - osigurati koordinaciju s hitnim službama i sudjelovati u pripremi shema djelovanja;
  - sudjelovati u planiranju, provođenju i procjeni djelovanja u slučajevima opasnosti;
  - sudjelovati u određivanju sigurnosnih shema te specifikacije građevinskih postrojenja, opreme i djelovanja, što se odnosi i na nove tunele i na preinake postojećih;
  - provjeravati obučenost zaposlenika u tunelima i hitnim službama te sudjelovati u organiziranju vježbi koje se održavaju u redovitim vremenskim razmacima;
  - davati mišljenja o stavljanju u promet građevinskog ustroja, opreme i pogona tunela;
  - provjeravati da se građevinska konstrukcija i oprema održava i popravlja;
  - sudjelovati u ocjeni svakoga većeg izvanrednog slučaja, nesreće ili izvanrednih okolnosti.

Izvanredni slučaj ili nesreća

Članak 45.d

Svaki veći izvanredni slučaj ili nesreća koja se dogodi u tunelu mora biti predmetom Izvješća o izvanrednom slučaju koje sastavljaju Hrvatske autoputeve d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije. Izvješće zajedno sa zaključcima mora se proslijediti službeniku za sigurnost, ministrima iz članka 45.a ovoga Zakona, nadležnim inspekcijskim službama i hitnim službama u roku od najviše mjesec dana.

Članak 45.e

- (1) Nadležne inspekcijske službe dužne su sukladno propisu iz svog djelokruga rada, odredbama ovoga Zakona i propisu iz članka 45.a stavak 2. ovoga Zakona provoditi inspekcijski nadzor minimalnih sigurnosnih zahtjeva za tunele, te donositi mјere za otklanjanje utvrđenih nedostataka.
- (2) Inspekcijske službe iz stavka 1. ovoga članka moraju posjedovati visoku razinu stručnosti te moraju biti funkcionalno neovisne od rukovoditelja tunela.
- (3) Subjekti koji upravljaju tunelom iz članka 45.b ovoga Zakona dužni su provjeravati provođenje inspekcijskog nadzora nadležnih inspekcija radi utvrđivanja da li tuneli ispunjavaju uvjete propisane odredbama ovog Zakona, najmanje svakih šest godina.
- (4) Ukoliko se inspekcijskim nadzorom iz stavka 3. ovoga članka utvrdi da tunel ne udovoljava odredbama ovoga Zakona, nadležna inspekcija o tome će obavijestiti rukovoditelja tunela i službenika za sigurnost te naložiti donošenje mјera za povećanje sigurnosti tunela.
- (5) Subjekti koji upravljaju tunelom iz članka 45.b ovoga Zakona nakon inspekcijskog nalaza i utvrđenih mјera iz stavka 4. ovoga članka propisat će uvjete za nastavak rada tunela ili za ponovno otvaranje tunela koji će se primjenjivati dok se ne provedu mјere za otklanjanje nedostataka kao i sva daljnja ograničenja.“

Članak 13.

U članku 54. stavak 1. mijenja se i glasi:

“(1) Hrvatske autoceste, društvo s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Zagrebu, upravlja autocestama, gradi ih, rekonstruira i održava, osim onih autocesta kojima upravlja koncesionar sukladno odredbama ovoga Zakona.”

U stavku 3. podstavku 2. riječ: „osim“ zamjenjuje se riječima: „uključujući poslove“.

Članak 14.

U članku 55. stavku 3. podstavku 2. iza riječi:”javnih cesta” dodaju se riječi: „osim autocesta te“, a riječi: ”projektiranja s istražnim radovima te izrade stručne podloge za lokacijsku dozvolu za autoceste” brišu se.

U stavku 3. podstavku 10. riječ: „banke“ zamjenjuje se riječju: „baze“.

Članak 15.

U članku 62. točka 5) mijenja se i glasi:

„ 5) korisnička naknada“.

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Za uporabu istog dijela javne ceste ne može se za bilo koju kategoriju vozila istovremeno naplaćivati naknada iz stavka 1. točke 2. i točke 5. ovoga članka, osim za uporabu pojedinačnih objekata (mos., tunel, vijadukt i sl.).“

Članak 16.

U članku 63. stavku 4. brojka: „5“ briše se.

Iza stavka 5. dodaju se stavci 6. i 7. koji glase:

„(6) Korisnička naknada može se uvesti za korištenje mreže javnih cesta ili dijela mreže javnih cesta za motorna i priključna vozila namijenjena isključivo za prijevoz tereta čija ukupna masa prelazi 3,5 tone.

(7) Odluku o uvođenju i visini korisničke naknade donosi Vlada.“

Članak 17.

U članku 63. stavku 1. riječi: „u svom vlasništvu“, brišu se a dodaju se riječi: „koji ima u svom vlasništvu, odnosno koristi ga temeljem ugovora o leasingu“.

Članak 18.

U članku 65. stavku 1. podstavku 1. ispred riječi: „mreže“ dodaje se riječ: „veličine“.

Članak 19.

U članku 66. stavak 5. briše se.

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 5. i 6.

Članak 20.

U članku 75. stavku 1. iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

“ 5. ako postavi reklame protivno odredbi članka 42. ovoga Zakona.”

Dosadašnja točka 5. postaje točka 6.

Članak 21.

U članku 75.a za riječi: „vlasnik“ dodaju se riječi: „odnosno korisnik leasinga“.

Članak 22.

U članku 76. stavak 3. briše se.

Članak 23.

Obvezuje se ministar da propise za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom doneše u roku od tri mjeseca od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 24.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članaka 6.a, 6.b, 45.a, 45.b, 45.c, 45.d i 45.e koji stupaju na snagu na dan prijema Republike Hrvatske u Europsku Uniju.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1.

Ovim člankom usklađuje se izričaj u članku 1. Zakona s podnaslovom iznad članka 2. Zakona.

Članak 2.

U ovom člaku dopunjuje se članak 4. Zakona na način da autoceste i državne ceste zajedno čine jedinstvenu mrežu cesta, iz razloga što se želi posebno naglasiti da autoceste i državne ceste treba sagledavati zajedno, kao jedinstvenu državnu cestovnu mrežu, a ne parcijalno. Zbog parcijalnog sagledavanja državnih cesta kao mreže, često se u pojedinim područjima Republike Hrvatske cestovni kapaciteti dupliciraju izgradnjom autocesta i istovremenim paralelnim investicijama u razvoju državnih cesta.

Članak 3.

Ovim člankom predlaže se dopuna Zakona člancima 6.a i 6.b kojima se Zakon usklađuje s Direktivom 2004/52/EZ od 29. travnja 2004. o interoperabilnosti elektroničkih sustava za naplatu cestarina u zajednici. Cvorom dopunom uređuju se parametri za visinu cestarina te se propisuje da elektronički sustavi za naplatu cestarina moraju omogućavati naplaćivanje cestarine korištenjem najmanje jedne od tehnologija na kojima se temelji europska elektronička naplata cestarine.

Članak 4.

Ovim člankom dopunjuje se članak 16. Zakona, odnosno nomotehnički uređuje.

Članak 5.

Zbog jasnijeg izričaja odredbe, predlaže se u članku 22. podstavku 3. Zakona dodavanje veznika „i“.

Članak 6.

U tekstu članka 29. stavka 7. riječ „inspekcija“ stavlja se u odgovarajući padež.
U tekstu članka 29. stavak 8. riječ „izdavanja“ stavlja se u odgovarajući padež.

Članak 7.

Dodavanjem novog članka u tekst Zakona određuje se da prilikom obavljanja kontrole vozila kojima se obavlja izvanredni prijevoz te kontrole osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzija vozila u prometu na cestama utvrđene posebnim propisom, mora biti unaprijed obaviješten predstavnik pravne osobe koja upravlja javnom cestom na kojoj se obavlja kontrola. Također, predstavnik pravne osobe može biti nazván kontroli. Naime, Zakonom o sigurnosti prometa na cestama člankom 239. stavkom 3. ovlaštene su Hrvatske ceste d.o.o. za operativne poslove mjerjenja odnosno kontrolu osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzija vozila u prometu na cestama, razumijeva se i na razvrstanim cestama, odnosno javnim cestama. S obzirom na činjenicu da temeljem Zakona, Hrvatske ceste d.o.o. ne upravljaju svim vrstama javnih cesta, već javnim cestama upravljaju i drugi subjekti, smatra se opravdanim da predstavnici tih subjekata budu unaprijed obaviješteni prilikom obavljanja kontrole vozila na cesti kojom upravljaju, pri čemu mogu toj kontroli biti i nazočni.

Članak 8.

Pojam prekomjerne uporabe javne ceste podrazumijeva prijevoz tereta u vozilu iznad dozvoljenih količina kada teret premašuje masu ili dimenzije odnosno osovinsko opterećenje sukladno prometnim znakovima na predmetnoj cesti. Međutim, način obračuna naknade za oštećenje javnih cesta nije bila primjerena niti stručno utemeljena, a u pojedinim slučajevima i neprovediva, te je u pogledu provedivosti bilo potrebno izmijeniti naziv poglavlja i sadržaj članka 32. Zakona.

Članci 9. i 10.

Ovim člancima se uređuje prilagođavanje priključka i prilaza i na županijske ceste. Naime, u članku 34. Zakona prilagođavanje priključka i prilaza uređeno je isključivo na državnu cestu. S obzirom da je tijekom proteka vremena utvrđeno da veliki broj gospodarskih subjekata zbog svog razvoja ima potrebu prilagođavati svoje priključke na županijske ceste, odnosno utvrđeno je da postoji velik broj priključaka i na županijskim cestama, ukazala se potreba za izmjenom članka 34., a i poradi istih razloga i dopuna članka 35. Zakona.

Članak 11.

Odredbom članka 42. stavkom 1. Zakona utvrđeno je da se na autocesti i zaštitnom pojasu autoceste ne smiju postavljati reklame. Imajući u vidu prioritete sigurnosti prometa na autocestama smatra se da postavljanjem reklama na odmorištima autocesta ne bi bila ugrožena sigurnost prometa niti u jednom segmentu, ukoliko se reklame postave na lokacijama odmorišta gdje je promet u mirovanju, te da ne budu vidljive s kolnika kojim se odvija promet vozila, odnosno reklamni motivi ne budu u vidokrugu vozača na trasi autoceste. Hrvatske autoceste d.o.o. utvrdit će mikrolokaciju i izdati posebne uvjete (suglasnost) za postavljanje svake pojedinačne reklame na odmorištu autoceste. Predloženom izmjenom stavka 1. stvorile bi se pravne pretpostavke koje bi omogućile Hrvatskim autocestama d.o.o. kao i koncesionarima koji upravljaju autocestama pod koncesijom, da cestovno zemljište na odmorištima autocesta ustupe na korištenje za postavljanje reklama, te ostvare dodatne prihode namijenjene za građenje i održavanje autocesta. Ovakva izmjena predlaže se temeljem iskustva i prakse u zemljama članicama Europske unije.

Članak 12.

Člancima 45.a., 45.b., 45.c., 45.d i 45.e usklađuje se Zakon s direktivom 2004/54/EZ od 29. travnja 2004. o najnižim sigurnosnim zahtjevima za tunele u transeuropskoj cestovnoj mreži. Hrvatskim autocestama d.o.o., Hrvatskim cestama d.o.o. kao i korisniku koncesije daje se javna ovlast za upravljanje tunelima i uspostavu svih sigurnosnih uvjeta u tunelima kao i za poduzimanje svih neophodnih radnji za zadovoljavanje minimalnih sigurnosnih zahtjeva za tunele, uvide se odrednice o službeniku za sigurnost u tunelu te postupanje inspekcije i nadležnih hitnih službi u slučaju izvanrednog slučaja ili nesreće u tunelu.

Članak 13.

Predloženom izmjenom nedvosmisleno se ukazuje da Hrvatske autoceste d.o.o. upravljaju autocestama, grade ih, rekonstruiraju i održavaju, osim onih autocesta kojima upravlja koncesionar. Sada važeći izričaj odredbe navodi na tumačenje da Hrvatske autoceste d.o.o. upravljaju svim autocestama, pa i onima koje su dane u koncesiju. Predloženom izmjenom postiže se nedvosmislena odgovornost za stanje autocesta poglavito za štetu koja proizlazi iz štetnih događaja na autocestama, što je u praksi bilo različito tumačeno.

Izmjena u stavku 3. podstavku 2. predlaže se iz razloga što temeljem važeće odredbe nije bilo utvrđeno da Hrvatske autoceste d.o.o. obavljaju poslove programiranja i planiranja razvitička autocesta. S obzirom da se u praksi pokazalo da Hrvatske autoceste d.o.o. obavljaju ove poslove, ukazala se potreba za izmjenom u rečenom stavku članka 54. Zakona.

Članak 14.

Ovim člankom mijenja se članak 55. stavak 3. podstavak 2., a iz razloga što su se poslovi programiranja i planiranja razvitička autocesta povjerili ovim izmjenama Hrvatskim autocestama d.o.o. kako je rečeno u obrazloženju uz članak 30. Stoga je bilo nužno poslove projektiranja s istražnim radovima te poslove izrade stručne podloge za lokacijsku dozvolu za autoceste izuzeti iz predmeta poslovanja Hrvatskih cesta d.o.o. na način kako je predloženo u izmjeni.

U ovom članku mijenja se u stavku 3. podstavku 10. članka 55. izraz „banke“ u izraz „baze“ i na taj način se uskladjuje izričaj koji se koristi u člancima Zakona kojima se uređuje baza podataka javnih cesta.

Članci 15. i 16.

U ovim člancima usklađuju se odredbe Zakona s Direktivom 1999/62/EZ od 17. lipnja 1999. o naplaćivanju korištenja nekih vrsta infrastrukture za teška teretna vozila te Direktivom 2006/38/EZ od 17. svibnja 2006. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 1999/62/EZ o pristojbama koje se naplaćuju za uporabu određenih infrastruktura za teška teretna vozila. Zbog rečenog je u članku 62. propisana korisnička naknada. Odluku o uvođenju i visini korisničke naknade donosi Vlada.

Ujedno se u članku 33. ovoga Zakona briše točka 5. članka 63. stavka 4. iz razloga što je ovim izmjenama ukinuta prekomjerna uporaba javnih cesta.

Članak 17.

Ovom se izmjenom proširuje krug korisnika koji ostvaruju pravo neplaćanja naknade za ceste koja se plaća pri registraciji osobnog automobila i pravo neplaćanja cestarine i objekata s naplatom, na osobe s tjelesnim oštećenjem koje su korisnici vozila temeljem ugovora o leasingu.

Članak 18.

Ovom izmjenom preciznije se utvrđuje izričaj mjerila za raspodjelu sredstava za županijske ceste.

Članak 19.

Izmjenom u ovom članku briše se stavak 5. u članku 66. Zakona iz razloga što je ovim izmjenama prekomjerna uporaba javnih cesta ukinuta izmjenom članka 62. Zakona.

Članak 20.

Ovim člankom dopunjuje se kaznena odredba, a poradi izmjene u članku 22. ovoga Zakona u kojem je propisano da se na odmorištima autocesta mogu postavljati reklame.

Članak 21.

Ovim se člankom dopunjuje kaznena odredba članka 75.a Zakona i na osobe koje koriste osobni automobil na temelju ugovora o leasingu.

Članak 22.

Ovim člankom briše se stavak 3. članka 76. Zakona jer je navedena odredba provedena i kao takva je nepotrebna u Zakonu.

Članak 23.

Ovim člankom daje se ovlast ministru da donese propise za provedbu ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

Članak 24.

Ovim člankom propisuje se vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona, s tim da dio članaka stupa na snagu od dana prijema Republike Hrvatske u Europsku uniju.

TEKST ZAKONA O JAVNIM CESTAMA KOJI SE DOPUNJUJE I MIJENJA

ZAKON

O JAVNIM CESTAMA

I. OPĆE ODREDBE

Namjena zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje pravni položaj javnih cesta; razvrstavanje javnih cesta; planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje javnih cesta; mјere za zaštitu javnih cesta i prometa na njima; koncesije; upravljanje; financiranje i nadzor javnih cesta.

Pravni status javnih cesta

Članak 2.

Javne ceste su opće dobro i na njima se ne može stjecati pravo vlasništva niti druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi.

Dijelovi javne ceste

Članak 3.

(1) Javnu cestu čine:

- cestovna građevina (posteljica, donji stroj kolnika, kolnička konstrukcija, most, vijadukt, podvožnjak, nadvožnjak, propust, tunel, galerija, potporni i obložni zid, nasip, pothodnik i nathodnik),
- građevine za odvodnju ceste i pročišćavanje vode,
- zemljišni pojas s obju strana ceste potreban za nesmetano održavanje ceste širine prema projektu ceste, a najmanje jedan metar računajući od crte koja spaja krajnje točke poprečnog presjeka ceste,
- zračni prostor iznad kolnika u visini 7 m,
- cestovno zemljište u površini koju čine površina zemljišta na kojoj prema projektu treba izgraditi ili je izgrađena cestovna građevina, površina zemljišnog pojasa te površina zemljišta na kojima su prema projektu ceste izgrađene ili se trebaju izgraditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima te naplatu cestarine predviđeni projektom ceste (objekti za održavanje cesta, upravljanje i nadzor prometa, naplatu cestarine, benzinske postaje, servisi, parkirališta, odmorišta itd.),
- građevine na cestovnom zemljištu, za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima te naplatu cestarine, predviđene projektom ceste,
- stabilni mjerni objekti i uređaji za nadzor vozila,
- priključci na javnu cestu izgrađeni na cestovnom zemljištu,
- prometni znakovi i uređaji za nadzor i sigurno vođenje prometa i oprema ceste (prometni znakovi, svjetlosni uređaji, telekomunikacijski stabilni uređaji, instalacije i rasvjeta u funkciji prometa, cestovne značke, detektori-brojači prometa, instalacije, uređaji i oprema u tunelima, oprema parkirališta, odmorišta i slično),
- građevine i oprema za zaštitu ceste, prometa i okoliša (snjegobrani, vjetrobrani, zaštita od osulina i manosa, zaštitne i sigurnosne ograde, zaštita od buke i drugih štetnih utjecaja na okoliš i slično).

(2) Javna cesta iz stavka 1. ovoga članka upisuje se u zemljische knjige kao opće dobro u skladu s propisima koji uređuju zemljisnoknjižne upise.

Razvrstavanje javnih cesta

Članak 4.

Javne ceste u smislu ovoga Zakona jesu ceste koje se ovisno o njihovom društvenom, prometnom i gospodarskom značenju razvrstavaju u jednu od sljedeće četiri skupine:

- 1) autoceste,
- 2) državne ceste,
- 3) županijske ceste,
- 4) lokalne ceste.

Mjerila za razvrstavanje javnih cesta

Članak 5.

(1) Javne ceste iz članka 4. ovoga Zakona razvrstavaju se na temelju mjerila koje donosi Vlada Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Vlada).

(2) Akt o razvrstavanju javnih cesta kojim se određuju autoceste, državne, županijske i lokalne ceste i njihovom označavanju donosi ministar nadležan za promet (u dalnjem tekstu: ministar) i objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Uvođenje naplate cestarina

Članak 6.

Za uporabu autocesta ili pojedinih cestovnih objekata (most, tunel, vijadukt i sl.) na državnim cestama Vlada može donijeti odluku o uvođenju naplate naknade (cestarine).

Stanje javnih cesta

Članak 7.

Javne ceste moraju biti građene, rekonstruirane i održavane na način da ih na siguran način mogu koristiti svi korisnici cesta kojima su namijenjene.

Opća načela i ovlasti ministra

Članak 8.

- (1) Javne ceste se planiraju, projektiraju, grade, rekonstruiraju i održavaju na način:
  - da se rješenja usklade s najnovijim stručnim saznanjima iz područja projektiranja i gradnje, te s ekonomskim načelima i mjerilima za procjenu opravdanosti njihove gradnje,
  - da njima bude zajamčeno sigurno prometovanje svih sudionika u prometu, kao i sukladnost javnih cesta s drugim zahvatima u prostoru i s okolišem kroz koji se protežu,
  - i pod uvjetima koji su određeni ovim Zakonom i propisima za njegovo provođenje; Zakonom o gradnji i propisima za njegovo provođenje; propisima kojima je uređena zaštita okoliša; propisima o uređivanju prostora, te propisima o sigurnosti prometa na cestama.

(2) Tranzitni promet teretnih vozila može se odvijati samo po javnim cestama određenim za tranzitni promet.

(3) Ministar u suglasnosti s ministrom nadležnim za graditeljstvo i ministrom nadležnim za unutarnje poslove donosi propis o projektiranju javnih cesta i njihovih elemenata sa stajališta osiguranja prometne sigurnosti i ekonomičnosti njihove izgradnje i održavanja.

(4) Ministar, sukladno zakonu kojim se uređuje sigurnost prometa na cestama, donosi propise o:

- prometnim znakovima, opremi i signalizaciji na javnim cestama,
- turističkoj i ostaloj signalizaciji,

– načinu označavanja i osiguranja radova na javnoj cesti.

(5) Ministar donosi:

– tehničke provedbene propise kojima se podrobnije uređuje primjena posebnih propisa na području javnih cesta,

– propis kojim se određuju javne ceste i ostali elementi bitni za obavljanje tranzitnog prometa teretnih vozila iz stavka 2. ovoga članka,

– propis kojim se utvrđuje sadržaj, ustroj i način vođenja baze podataka o javnim cestama i objektima na njima.

II. PLANIRANJE, GRAĐENJE, REKONSTRUIRANJE I ODRŽAVANJE JAVNIH CESTA

1. Planski temelji

Strategija razvijanja javnih cesta

Članak 9.

(1) Hrvatski sabor na prijedlog Vlade donosi strategiju kojom se utvrđuju ciljevi i plan razvitka javnih cesta u Republici Hrvatskoj (u dalnjem tekstu: Strategija), u skladu sa Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske.

(2) Strategija iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

– analizu stanja autocesta, državnih, županijskih i lokalnih cesta te potrebu razvijanja tih cesta,

– temeljni mjerila za građenje autocesta, državnih, županijskih i lokalnih cesta te prijedlog kriterija prioriteta građenja autocesta i državnih cesta,

– potrebe održavanja postojećih autocesta i državnih cesta, načela održavanja županijskih i lokalnih cesta te prijedlog kriterija prioriteta održavanja autocesta, državnih, županijskih i lokalnih cesta.

Tehničko-tehnološko jedinstvo

Članak 10.

Ministarstvo nadležno za promet (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) nadležno je za osiguranje tehničko-tehnološkog jedinstva javnih cesta kroz provedbu Strategije.

Prioriteti u građenju i održavanju

Članak 11.

Prioritet u građenju i održavanju autocesta, državnih, županijskih i lokalnih cesta i potreba razvijanja javnih cesta utvrđena Strategijom mora se temeljiti na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim i gospodarskim analizama, s gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti prometa.

Program građenja i održavanja

Članak 12.

(1) Program građenja i održavanja javnih cesta na prijedlog Ministarstva donosi Vlada za razdoblje od četiri godine, u skladu sa Strategijom.

(2) Izvješće o ostvarivanju dugoročnih ciljeva razvoja cestovne infrastrukture utvrđenih Strategijom i izvršenju Programa iz stavka 1. ovoga članka Vlada jedanput godišnje podnosi Hrvatskome saboru.

Godišnji plan

Članak 13.

(1) Program građenja i održavanja javnih cesta iz članka 12. ovoga Zakona ostvaruje se:

- godišnjim planom građenja i održavanja autocesta, koji donose Hrvatske autoceste d.o.o.,

- godišnjim planom građenja i održavanja državnih cesta, koji donose Hrvatske ceste d.o.o.,

- godišnjim planom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, koje donose županijske uprave za ceste, a u ime Grada Zagreba upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za gradnju i održavanje objekata (u dalnjem tekstu: Upravno tijelo Grada Zagreba).

(2) Godišnji planovi iz stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga članka donose se uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, a godišnji planovi iz podstavka 3. uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

2. Građenje i rekonstruiranje

Poslovi građenja i rekonstruiranja

Članak 14.

Poslovi građenja i rekonstruiranja javnih cesta u smislu ovoga Zakona obuhvaćaju:

- građevinsko i drugo projektiranje s istražnim radovima,
- projektiranje opreme, pratečih objekata, prometne signalizacije i drugo projektiranje,
- stručnu ocjenu studija i projekata,
- otkup zemljišta i objekata,
- izmještanje komunalne i druge infrastrukture,
- ustupanje radova građenja,
- organizaciju stručnog nadzora i kontrole ugrađenih materijala i izvedenih radova,
- organizaciju tehničkog pregleda i primopredaje javne ceste te dijelova javne ceste i objekata na korištenje i održavanje.

Projekti za građenje i rekonstrukciju

Članak 15.

Ministar nadležan za zaštitu okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, uz suglasnost ministra, donosi pravilnik kojim se propisuju vrste i sadržaj projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta.

Posebni uvjeti građenja javnih cesta

Članak 16.

(1) Prije izdavanja lokacijske dozvole za građenje i rekonstrukciju autocesta i državnih cesta posebne uvjete izdaje Ministarstvo, a prije izdavanja lokacijske dozvole za građenje i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta ured državne uprave u županiji, odnosno Upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i graditeljstvo.

(2) Nadležno tijelo iz stavka 1. ovoga članka dužno je sudjelovati u postupku izdavanja građevinske dozvole izdavanjem potvrde na glavni projekt u skladu s posebnim propisom.

Građenje komunalnih i drugih objekata unutar cestovnog zemljišta

Članak 17.

(1) Ako se prilikom građenja ili rekonstrukcije javne ceste predviđa i građenje komunalnih, vodnogospodarskih, energetskih ili drugih građevina unutar cestovnog zemljišta, projekt mora obuhvatiti i te građevine i radove koji će se izvesti na površini, odnosno ispod ili iznad površir e ceste.

(2) Troškove izrade projekata i građenja građevine iz stavka 1. ovoga članka snosi investitor komunalnih, osim javnih površina (pješačkih staza i zelenih površina) te javne rasvjete, vodnogospodarskih, energetskih ili drugih građevina.

(3) Prava i obveze investitora komunalnih, vodnogospodarskih, energetskih ili drugih građevina utvrđuju se ugovorom s Hrvatskim autocestama d.o.o., Hrvatskim cestama d.o.o., županijskom upravom za ceste, korisnikom koncesije odnosno Upravnim tijelom Grada Zagreba koje upravlja javnom cestom iz stavka 1. ovog članka.

(4) Ako se građenjem ili rekonstrukcijom javne ceste zadire u komunalne, vodnogospodarske, energetske ili druge građevine, troškove izrade projekata, građenja ili rekonstrukcije tih građevina snosi investitor javne ceste.

3. Održavanje javnih cesta

Poslovi održavanja

Članak 18.

(1) Poslovi održavanja javnih cesta u smislu ovoga Zakona jesu:

- planiranje održavanja i mjera zaštite javnih cesta i prometa na njima,
- redovito i izvanredno održavanje javnih cesta,
- ustupanje radova redovitog i izvanrednog održavanja javnih cesta,
- stručni nadzor i kontrola kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja javnih cesta,
- osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari s javne ceste,
- ophodnja.

(2) Radovi i izvanrednog održavanja javnih cesta mogu se izvoditi samo na temelju tehničke dokumentacije.

(3) Popis poslova redovitog i izvanrednog održavanja, opseg pojedinih radova i rokove izvođenja tih radova, pravila i tehničke uvjete za radove propisuje ministar.

Održavanje javne ceste kroz naselje

Članak 19.

(1) Dio javne ceste koja prolazi kroz naselje održava se kao sastavni dio te javne ceste osim:

- sustava za odvodnju, ako je dio mjesne kanalizacijske mreže,
- javne rasvjete,
- zelene površine,
- pothodnika i nathodnika u funkciji pješačkog prometa,
- biciklističke i pješačke staze,
- tramvajske, odnosno željezničke pruge,
- čišćenja javnih cesta, osim čišćenja snijega.

(2) Slivnici uz javnu cestu u naselju koji nisu vezani na mjesnu kanalizacijsku mrežu, te zamjena i popravak slivničkih rešetki i poklopaca revizijskih okana na kolniku javne ceste održavaju se kao sastavni dio te javne ceste.

Održavanje nadvožnjaka i podvožnjaka

Članak 20.

(1) Nadvožnjak iznad javne ceste održava se u cjelini kao sastavni dio one javne ceste koja se nalazi iznad, osim ako se ugovorom između nadležnih subjekata ne odredi drugčije.

(2) Podvožnjak ispod javne ceste održava se kao sastavni dio te javne ceste, osim kolnika i cestovnih instalacija koji služe javnoj cesti koja se nalazi ispod.

Održavanje željezničko-cestovnih prijelaza

Članak 21.

Željezničko-cestovni prijelaz na dvije razine u cijelosti se održava kao javna cesta u dijelu koji se nalazi iznad željezničke pruge, a samo kolnik i cestovne instalacije kada se javna cesta nalazi ispod željezničke pruge.

4. Ostali poslovi upravljanja javnim cestama

Članak 22.

Ostali poslovi upravljanja javnim cestama, u smislu ovoga Zakona, jesu:

- vođenje podataka o javnim cestama,
- informatizacija sustava javnih cesta,
- obavješćivanje javnosti o stanju prohodnosti javnih cesta, izvanrednim događajima na njima i o meteorološkim uvjetima značajnim za sigurno odvijanje prometa,
- priprema podloga za pripremu i dodjelu koncesija,
- odlučivanje o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnim cestama,
- organizacija sustava naplate cestarine na autocestama i objektima s naplatom cestarine,
- izrada izvješća, elaborata, ekspertiza i sličnih materijala za potrebe Hrvatskoga sabora, Vlade i Ministarstva.

Obavješćivanje javnosti, briga o sigurnom prometu

Članak 23.

(1) Hrvatske autoputeve d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., županijska uprava za ceste, Upravno tijelo Grada Zagreba odnosno korisnik koncesije dužni su na temelju ovoga Zakona i drugih propisa osigurati:

- neometan i siguran promet na javnim cestama za koji su te ceste građene,
- uklanjanje oštećenih i napuštenih vozila te drugih stvari s javne ceste,
- obavješćivanje javnosti o stanju i prohodnosti javnih cesta te o izvanrednim događajima i meteorološkim uvjetima značajnim za odvijanje prometa na njima,
- očuvanje i zaštitu okoliša.

(2) Obavljanje poslova iz stavka 1. podstavka 2. i 3. ovoga članka trgovacko društvo, ustanova odnosno Upravno tijelo Grada Zagreba koje upravlja javnom cestom može posebnim ugovorom povjeriti drugim pravnim osobama.

5. Ustupanje radova

Članak 24.

(1) Hrvatske autoputeve d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., županijska uprava za ceste odnosno Upravno tijelo Grada Zagreba izravno ne izvode radove građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta.

(2) Izvođenje radova građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., županijska uprava za ceste, odnosno Upravno tijelo Grada Zagreba ustupaju sukladno propisima o javnoj nabavi.

(3) Izvođenje radova građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta smije se ustupiti samo pravno ili fizičkoj osobi registriranoj, specijaliziranoj i opremljenoj za te poslove.

(4) Radovi održavanja javnih cesta ustupaju se pravnoj ili fizičkoj osobi koja je za te radove registrirana, specijalizirana i tehnički opremljena te koja raspolaže sposobljenim kadrom za izvođenje radova održavanja pod prometom, štiteći sigurnost prometa.

(5) Iznimno od odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka, Hrvatske autoceste d.o.o. mogu izravno izvoditi radove redovitog održavanja autocesta i objekata s naplatom ili za izvođenje radova redovitog održavanja kao i za pružanje usluga naplate cestarine osnovati posebna trgovачka društva.

(6) Radovi redovitog održavanja javnih cesta ustupaju se za razdoblje od četiri godine.

(7) Uvjete tehničke opremljenosti i stručne sposobljenosti kadra iz stavka 4. ovoga članka propisuje ministar.

6. Nužni radovi održavanja prilikom štrajka

Članak 25.

Trgovacko društvo, ustanova, odnosno Upravno tijelo Grada Zagreba koje upravlja javnom cestom, korisnik koncesije i pravna ili fizička osoba kojoj je ustupljeno izvođenje radova redovitog održavanja javne ceste dužni su i ovlašteni prilikom štrajka svojih radnika osigurati obavljanje redovitog održavanja javne ceste, i to:

- nadzor nad provoznošću i sposobljenosću javne ceste za siguran promet svakodnevnim pregledima javne ceste (ophodnja javne ceste),
- osigurati opasne dijelove na javnoj cesti ako utvrđene nedostatke, koji ugrožavaju promet na njima, ophodar ne može odmah otkloniti,
- provođenje mjera za osiguranje javne ceste čiji bi izostanak mogao prouzročiti oštećenje javne ceste,
- otklanjanje posljedica prirodnih i drugih katastrofa na javnoj cesti,
- otklanjanje oštećenja javne ceste koja bi mogla uzrokovati prestanak prometa ili opasnost za sudionike u prometu,
- provođenje javne ceste u zimskom razdoblju najmanje u opsegu koji omogućuje odvijanje prometa uz uporabu zimske opreme,
- osigurati tekućih podataka o stanju i provoznošću javne ceste.

7. Imovinskopravni odnosi

Izvlaštenje nekretnina

Članak 26.

(1) Građenje, rekonstrukcija i održavanje javnih cesta u interesu je Republike Hrvatske.

(2) Ako u tom Zakonom nije drugačije određeno, na postupak izvlaštenja nekretnina radi građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta primjenjuju se propisi o izvlaštenju.

(3) Uz predlog za izvlaštenje nekretnina potrebnih za izgradnju javnih cesta nije potrebno prilagati plan izvlaštenja nekretnina kada su priloženi parcelacijski i drugi elaborati kao osnova za izvlaštenje nekretnina.

(4) Vlasnik izvlaštene nekretnine radi građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta ima pravo na naknadu sukladno zakonu kojim je uređeno izvlaštenje, a može mu se umjesto naknade dati u vlasništvo druga odgovarajuća nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, vlasniku izvlašteni stambene ili poslovne zgrade daje se u vlasništvo druga odgovarajuća nekretnina iste namjene odnosno vrijednosti.

(6) Izvlaštenjem, nekretnine postaju opće dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i na njima se ne može stjecati pravo vlasništva niti druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi.

(7) Kad se izvlaštenje provodi radi građenja i održavanja autoputeva ili državne ceste u ime i za račun Republike Hrvatske, prijedlog za izvlaštenje nekretnine radi građenja i održavanja javne ceste podnosi tijelo ili osoba koja je po odredbama ovoga Zakona ovlaštena upravljati autoputem, odnosno državnim cestama.

(8) Kad se izvlaštenje provodi radi građenja, rekonstrukcije i održavanja županijske i lokalne ceste u ime i za račun županije, odnosno Grada Zagreba, prijedlog za izvlaštenje nekretnine radi građenja i održavanja javnih cesta podnosi tijelo ili osoba koja je po odredbama ovoga Zakona ovlaštena upravljati županijskim i lokalnim cestama.

(9) Prijedlog za izvlaštenje u ime i za račun Republike Hrvatske može podnijeti i korisnik koncesije ako je na to posebno ovlašten ugovorom o koncesiji sklopljenim po odredbama ovoga Zakona.

(10) Kada se radi građenja, rekonstrukcije ili održavanja autoputeva ili državne ceste izvlašćuje nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske, ne plaća se naknada za izvlaštenje nekretnine.

Stupanje u posjed

Članak 27.

(1) Ako korisnik izvlaštenja želi stupiti u posjed nekretnina prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju, podnosi zahtjev za stupanj u posjed nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno uredu za imovinskopravne poslove Grada Zagreba.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka odobrit će se ako korisnik izvlaštenja podnese dokaz da je prijašnjem vlasniku isplaćena naknada sukladno posebnim propisima o izvlaštenju, odnosno da mu je navedena naknada stavljena na raspolažanje, odnosno dokaz da je prijašnji vlasnik odbio primiti naknadu.

(3) O stupanju u posjed izvlaštenih nekretnina iz stavka 2. rješenje donosi nadležni ured državne uprave u županiji odnosno ured za imovinsko-pravne poslove Grada Zagreba u roku od 3 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Žalba protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Promjena namjene poljoprivrednog zemljišta, izdvajanje šume i šumskog zemljišta

Članak 28.

(1) U slučaju izdvajanja iz šumsko-gospodarskog područja šuma i šumskog zemljišta radi građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta u korist Republike Hrvatske, županije, odnosno Grada Zagreba, ne plaća se naknada za prava prenesena prema posebnom zakonu kojim se uređuje gospodarenje šumama.

(2) U slučaju da se izvlaštenje, odnosno promjena namjene poljoprivrednog zemljišta radi građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta provodi u korist Republike Hrvatske, županije, odnosno Grada Zagreba, ne plaća se naknada zbog umanjenja vrijednosti i površine poljoprivrednog zemljišta kao dobra od interesa za Republiku Hrvatsku prema zakonu kojim se uređuje gospodarenje poljoprivrednim zemljištem.

(3) O izdvajanju šume i šumskog zemljišta iz šumsko-gospodarskog područja te promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta rješava ured državne uprave u županiji nadležan za imovinskopravne poslove, odnosno tijelo Grada Zagreba za imovinskopravne poslove.

III. MJERE ZA ZAŠTITU JAVNIH CESTA I PROMETA

Izvanredni prijevoz

Članak 29.

(1) Vozila u prometu na javnoj cesti moraju udovoljavati propisanim uvjetima za pojedine vrste vozila u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja.

(2) Prijevoz vozilima koja sama ili zajedno s teretom premašuju propisane dimenzije ili ukupnu masu, odnosno propisana osovinska opterećenja smatra se izvanrednim prijevozom.

(3) Prijevoz vozilima iz stavka 2. ovoga članka može se obaviti samo na temelju dozvole za izvanredni prijevoz kojom se utvrđuju uvjeti i način obavljanja izvanrednog prijevoza, iznos i način plaćanja naknade i drugih troškova izvanrednog prijevoza.

(4) Dozvolu za izvanredni prijevoz izdaju Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., županijska uprava za ceste, Upravno tijelo Grada Zagreba, odnosno korisnik koncesije, ovisno o javnoj cesti na kojoj se treba obaviti izvanredni prijevoz.

(5) Ako se izvanredni prijevoz treba obaviti na više javnih cesta razvrstanih kao autocesta, državna, županijska, odnosno lokalna cesta, dozvolu za izvanredni prijevoz izdaju Hrvatske ceste d.o.o.

(6) Za izvanredne prijevoze u međunarodnome cestovnom prometu dozvolu za izvanredni prijevoz stranom prijevozniku izdaje Ministarstvo u skladu s posebnim propisom.

(7) Subjekti iz stavaka 4. i 6. ovoga članka o izdanim dozvolama za izvanredni prijevoz moraju obavljati Ministarstvo unutarnjih poslova, inspekcije cestovnog prometa i cesta Ministarstva i koncesionara, te županijsku upravu za ceste, odnosno Upravno tijelo Grada Zagreba po čijim će javnim cestama biti obavljen izvanredni prijevoz.

(8) Uvjeti i način obavljanja izvanrednog prijevoza te uvjete i postupak za izdavanja dozvole za izvanredni prijevoz propisuje ministar.

Troškovi izvanrednog prijevoza

Članak 30.

(1) Troškovi izvanrednih prijevoza u dijelu koji se odnosi na troškove postupka izdavanja dozvole za izvanredni prijevoz, odnosno kontrole izvanrednih prijevoza, troškove poduzimanja posebnih mjeru koje se moraju provesti radi sigurnosti izvanrednog prijevoza (podupiranje i ojačanje mostova i drugih objekata, pratnja i dr.) i naknadu za izvanredni prijevoz plaća prijevoznik.

(2) Visinu i način plaćanja troškova iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje pravna osoba, odnosno tijelo koje je izdalо dozvolu za izvanredni prijevoz.

Kontrola vozila koje obavlja prijevoz

Članak 31.

(1) Ako se kontrolom utvrdi da se obavlja izvanredni prijevoz bez dozvole, odnosno ako se utvrdi da osovinsko opterećenje, ukupna masa i dimenzije vozila premašuju dozvolom utvrđene iznose, izvanredni prijevoz može se nastaviti nakon pribavljanja dozvole i plaćanja naknade za izvanredni prijevoz, odnosno nakon usklađenja osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzija vozila s propisanim iznosima.

(2) Prijevoznik je dužan uz troškove kontrole platiti i naknadu za izvanredni prijevoz za prijeđeni put do mjesta kontrole, odnosno do mjesta usklađenja osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzija vozila, kao i nadoknaditi štetu koju je prouzročio na javnoj cesti.

Prekomjerna uporaba

Članak 32.

(1) Pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije djelatnosti dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste dužne su platiti naknadu za prekomjernu uporabu javne ceste.

(2) Mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste, postupak odobravanja i određivanje naknade za prekomjernu uporabu propisuje ministar.

Priklučak i prilaz

Članak 33.

(1) Priklučkom i prilazom na javnu cestu, u smislu ovoga Zakona, smatra se spoj javne ceste i svih površina s kojih se vozila izravno uključuju u promet na javnu cestu.

(2) Raskrižje javnih cesta međusobno se ne smatra, u smislu ovoga Zakona, priklučkom i prilazom na javnu cestu.

(3) Trgovačko društvo, ustanova, odnosno Upravno tijelo Grada Zagreba koje upravlja javnom cestom izdaje uvjete za izgradnju priklučka i prilaza na javnu cestu unutar građevinskog područja grada samo uz prethodnu suglasnost gradskog poglavarstva.

(4) Priklučak i prilaz na javnu cestu smije se izvesti samo uz suglasnost trgovačkog društva, ustanove, odnosno Upravnog tijela Grada Zagreba koje upravlja javnom cestom.

(5) Troškove izgradnje priklučka i prilaza na javnu cestu, uključujući i postavljanje potrebnih prometnih znakova, signalizacije i opreme snosi njihov investitor ili vlasnik.

(6) Priklučak i prilaz u području cestovnog zemljišta javne ceste s pripadajućim prometnim znakovima, signalizacijom i opremom sastavni su dio javne ceste.

(7) Minimalne uvjete za projektiranje i izgradnju priklučaka i prilaza iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Prilagođavanje priklučka i prilaza

Članak 34.

(1) Ako priklučak ili prilaz na državnu cestu zbog povećanog prometa ili korištenja za drukčiji promet nego što je bio uzet u obzir prilikom izdavanja suglasnosti za njegovu izgradnju više nije odgovarajući, Hrvatske ceste d.o.o. upravnim rješenjem mogu zahtijevati njegovo prilagođavanje izmijenjenim uvjetima (rekonstrukciju).

(2) Troškove prilagođavanja ili preuređenja priklučka, odnosno prilaza snosi investitor ili vlasnik.

Ukidanje priklučka

Članak 35.

(1) Inspektor cestovnog prometa i cesta može zahtijevati odgovarajuće uređenje priklučka ili prilaza na državnu cestu, odrediti zabranu korištenja priklučka i prilaza ili njegovo ukidanje ako isti nije održavan u skladu s uvjetima i suglasnosti iz članka 33. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona, ili je izgrađen bez suglasnosti, ili ako nije prilagođen ili preuređen u skladu sa člankom 34. ovoga Zakona.

(2) Troškove za izvođenje mjere iz stavka 1. ovoga članka snosi investitor ili vlasnik.

Autobusna stajališta

Članak 36.

Uvjete za utvrđivanje lokacije i uvjete za projektiranje i uređenje autobusnih stajališta propisuje ministar.

Zaštitni pojas

Članak 37.

(1) Ako se izdaje lokacijska dozvola za građenje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar zaštitnog pojasa javne ceste, prethodno se moraju zatražiti uvjeti Hrvatskih autocesta d.o.o. kad se radi o autocestama, Hrvatskih cesta d.o.o. kada se radi o državnim cestama i županijske uprave za ceste, odnosno Upravnog tijela Grada Zagreba ako se radi o županijskoj i lokalnoj cesti.

(2) Zaštitni pojas u smislu stavka 1. ovoga članka mjeri se od vanjskog ruba zemljишnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:

- autoceste 40 m,
- ceste namijenjene isključivo za promet motornih vozila ili brze ceste 35 m,
- državne ceste 25 m,
- županijske 15 m,
- lokalne ceste 10 m.

Preglednost na javnoj cesti

Članak 38.

(1) U blizini raskrižja dviju javnih cesta u razini, ili križanja javne ceste sa željezničkom prugom u razini, ili na unutarnjim stranama cestovnog zavoja ne smije se saditi drveće ili grmlje, postavljati naprave, ograde ili druge predmete koji onemogućavaju preglednost na javnoj cesti.

(2) Vlasnici, odnosno korisnici ili posjednici zemljišta dužni su na zahtjev Hrvatskih autocesta d.o.o., Hrvatskih cesta d.o.o., županijske uprave za ceste, Upravnog tijela Grada Zagreba, odnosno korisnika koncesije ukloniti drveće, grmlje, naprave, ograde i druge predmete rad osiguranja preglednosti na javnoj cesti.

(3) Ako vlasnik, odnosno korisnik ili posjednik zemljišta ne postupi sukladno odredbi stavka 2. ovoga članka, trgovačko društvo, ustanova odnosno Upravno tijelo Grada Zagreba koje upravlja javnom cestom osigurat će izvođenje tih radova na teret vlasnika, korisnika ili posjednika zemljišta.

Obavljanje radova uz javnu cestu

Članak 39.

(1) Zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove ili radnje na javnoj cesti i njezinom zemljишnom pojusu bez suglasnosti Hrvatskih autocesta d.o.o., Hrvatskih cesta d.o.o., županijske uprave za ceste, Upravnog tijela Grada Zagreba odnosno korisnika koncesije ako bi ti radovi ili radnje mogli oštetiti javnu cestu, kao i ugrožavati ili ometati promet na njoj.

(2) Ako se na javnoj cesti izvode ili izvedu radovi ili radnje koji mogu oštetiti javnu cestu ili ugroziti sigurnost prometa na njoj, Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., županijska uprava za ceste, Upravno tijelo Grada Zagreba, odnosno korisnik koncesije dužni su poduzeti sve mјere za otklanjanje opasnosti za oštećenje javne ceste i sigurnosti prometa na njoj.

(3) U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka trgovačko društvo, ustanova, odnosno Upravno tijelo Grada Zagreba koje upravlja javnom cestom ovlašteno je obustaviti radove ili radnje iz stavka 2. ovoga članka i naložiti plaćanje troškova.

(4) Troškove poduzimanja mјera iz stavka 2. ovoga članka snosi izvođač radova, odnosno naručitelj radova, odnosno osobe koje izvode radnje na javnoj cesti.

(5) Sportske priredbe i druge manifestacije na javnim cestama mogu se održavati pod uvjetima i na način utvrđen posebnim zakonom.

(6) Zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove ili radnje u zaštitnom pojasu javne ceste bez suglasnosti Hrvatskih autocesta d.o.o., Hrvatskih cesta d.o.o., županijske uprave za ceste, odnosno Upravnog tijela Grada Zagreba ako bi ti radovi ili radnje mogli oštetiti javnu cestu, kao i ugrožavati ili ometati promet na njoj.

Radovi na javnoj cesti

Članak 40.

(1) Prekopavanje, potkopavanje i drugi radovi na javnoj cesti mogu se obavljati samo uz suglasnost Hrvatskih autocesta d.o.o., Hrvatskih cesta d.o.o., županijske uprave za ceste, Upravnog tijela Grada Zagreba, odnosno korisnika koncesije.

(2) U suglasnosti za obavljanje radova iz stavka 1. ovoga članka određuje se način rada i uvjeti osiguranja i regulacije prometa, način sanacije prekopa, odnosno potkopa te nadzor nad obavljanjem tih radova.

(3) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka nije potrebna ako su oštećenjima uređaja i instalacija, ugrađenih u javnu cestu, neposredno ugroženi siguran promet, odnosno život i zdravlje građana ili bi mogla nastati veća gospodarska šteta.

(4) Vlasnik ili korisnik uređaja i instalacija uz javnu cestu na kojima je došlo do oštećenja zbog kojih može nastati neposredna opasnost za javnu cestu i sudionike u prometu i okoliš dužan je o tome obavijestiti Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., županijsku upravu za ceste, Upravno tijelo Grada Zagreba, odnosno korisnika koncesije koji upravljaju javnom cestom, Ministarstvo i Ministarstvo unutarnjih poslova.

(5) Vlasnik ili korisnik uređaja i instalacija iz stavka 4. ovoga članka mora u što kraćem roku otkloniti oštećenja na njima radi dovođenja javne ceste i prometa u prvobitno stanje i o tome obavijestiti trgovačko društvo, ustanovu, odnosno Upravno tijelo Grada Zagreba koje upravlja javnom cestom, Ministarstvo i Ministarstvo unutarnjih poslova.

Radovi na cestovnom zemljištu i u zaštitnom pojasu

Članak 41.

Za rušenje drveća, dovlačenje drva, iskope, bušenja i obavljanje drugih radova na cestovnom zemljištu i zaštitnom pojasu ili na objektima uzduž javne ceste, koji bi mogli ometati ili ugrožavati promet, oštetići javnu cestu ili povećati troškove održavanja potrebna je suglasnost Hrvatskih autocesta d.o.o., Hrvatskih cesta d.o.o., županijske uprave za ceste, Upravnog tijela Grada Zagreba, odnosno korisnika koncesije. U suglasnosti se određuju uvjeti za obavljanje tih radova.

Reklame uz javne ceste

Članak 42.

(1) Na autocesti i zaštitnom pojasu autoceste nije dopušteno postavljanje reklama.

(2) Na ostalim javnim cestama i zaštitnom pojasu uz javnu cestu nije dopušteno postavljanje reklame na mjestima na kojima bi zbog svog sadržaja, položaja te odnosa prema javnoj cesti reklama ugrožavala sigurnost prometa.

(3) Mjesta na javnoj cesti iz stavka 2. ovoga članka na kojima nije dopušteno postavljanje reklame propisat će ministar.

Zatvaranje javne ceste

Članak 43.

(1) Hrvatske autoputeve d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., županijska uprava za ceste, Upravno tijelo Grada Zagreba odnosno korisnik koncesije koji upravljaju javnom cestom ovlašteni su u opravdanim slučajevima zatvoriti javnu cestu za promet.

(2) Što se smatra opravdanim slučajem i postupak zatvaranja javne ceste propisuje ministar.

Prometni znakovi, signalizacija i oprema, turistička i ostala signalizacija

Članak 44.

(1) Prometni znakovi, signalizacija i oprema te turistička i ostala signalizacija postavljaju se na javnoj cesti na temelju prometnog projekta.

(2) Za javne ceste koje su izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona, a nemaju prometni projekt, mjerodavno je postojeće stanje prometne signalizacije i opreme.

(3) Hrvatske autoputeve d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije uz prethodnu suglasnost ministra, odnosno županijska uprava za ceste uz prethodnu suglasnost ureda državne uprave u županiji nadležnog za poslove prometa te upravno tijelo Grada Zagreba uz prethodnu suglasnost izvršnog tijela Grada Zagreba ovlašteni su izmijeniti prometni projekt iz stavka 1. ovoga članka, odnosno postojeće stanje iz stavka 2. ovoga članka.

Znakovi o radovima

Članak 45.

(1) Za svaki zahvat na javnoj cesti, pri izvođenju radova održavanja ili drugih radova pod prometom, moraju se postaviti odgovarajući, privremeni prometni znakovi, odnosno provesti tehnička regulacija prometa na način da se jamči sigurnost prometa i izvoditelja radova uz najmanje ometanje prometnih tokova, sukladno prometnom projektu.

(2) Tehničkom regulacijom iz stavka 1. ovoga članka mora se osigurati pravodobna uočljivost zapreka i drugih barijera na javnoj cesti, danju u vrijeme nedovoljne vidljivosti i noću, postavljanjem odgovarajućih treptavih narančastih svjetala ili drugih adekvatnih tehničkih postrojbi.

(3) Radovi na javnim cestama, osobito na kolnicima, moraju se u pravilu planirati i izvoditi u danima kada je prometni tok slabijeg intenziteta, a u dane vikenda, blagdane i dane turističkih smjena (u turističkoj sezoni) radovi se ne smiju izvoditi na turističkim pravcima.

(4) Odmah po završetku radova na javnoj cesti, sva privremena prometna signalizacija i oprema mora biti uklonjena i istodobno postavljena trajna prometna i ostala signalizacija i oprema, sukladno prometnom projektu.

Korištenje cestovnog zemljišta

Članak 46.

Ovlašćuje se ministar da propiše uvjete i način korištenja cestovnog zemljišta, uvjete i postupak povjeravanja te prava i obveze u svezi s obavljanjem pratećih djelatnosti (ugostiteljstvo, trgovina, benzinske postaje, servisi i dr.) na cestovnom zemljištu.

Žalba

Članak 47.

Protiv akta iz članka 29., 33., 34. i 35. ovoga Zakona može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 8 dana od dana dostave stranki.

IV. KONCESIJE

Koncesija

Članak 48.

Koncesijom se stječe pravo građenja i upravljanja autocestom i pojedinim cestovnim objektima na državnoj cesti (most, tunel i dr.) koje uključuje pravo gospodarskog korištenja autoceste ili objekta na državnoj cesti te pravo rekonstrukcije i održavanja autoceste i cestovnog objekta na državnoj cesti tijekom koncesijskog razdoblja i/ili pravo korištenja cestovnog zemljišta radi izgradnje pratećih uslužnih objekata i obavljanja djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga opskrba gorivom, servisnih usluga i sl.

Javni natječaj za dodjelu koncesije

Članak 49.

(1) Odluka o davanju koncesije donosi se na temelju provedenoga javnog natječaja.

(2) Natječaj iz stavka 1. ovoga članka priprema i provodi Ministarstvo.

(3) Davatelj koncesije natječajem utvrđuje uvjete, pogodnosti i jamstva za dodjelu i ostvarenje koncesije.

(4) Postupak provođenja natječaja propisuje ministar.

(5) Stručne poslove u svezi s pripremom natječaja i odluke o davanju koncesije za autoceste, državne ceste i pojedine objekte na državnim cestama obavljaju Hrvatske autoceste d.o.o.

Odluka o koncesiji

Članak 50.

Hrvatski sabor donosi odluku o davanju koncesije za autocestu, odnosno pojedini objekt na državnoj cesti ako se koncesija daje na vrijeme od 33 godine i dulje, a Vlada ako se koncesija dodjeljuje na vrijeme do 33 godine.

Sadržaj odluke o koncesiji

Članak 51.

Odlukom o davanju koncesije određuje se osobito:

- predmet, odnosno sadržaj koncesije,
- podnositelj ponude i njegova sposobnost ostvarivanja koncesije,
- vrijeme trajanja koncesije,
- mjerila za utvrđivanje visine cestarina,
- mjerila i visina naknade za koncesiju,
- pogodnosti ponude glede sredstava, opreme i zaposlenika,
- mjere očuvanja i zaštite okoliša,
- osnove financiranja,
- način i razlozi prestanka koncesije.

Ugovor o koncesiji

Članak 52.

(1) Na temelju odluke iz članka 50. ovoga Zakona, ugovor o koncesiji s podnositeljem ponude sklapa ministar.

(2) Ugovorom o koncesiji obvezno se utvrđuju: bliže namjene za koje se daje koncesija, posebni uvjeti kojima tijekom korištenja koncesije mora udovoljavati korisnik koncesije, visina naknade za koncesiju, uvjeti i način plaćanja naknade, jamstva korisnika koncesije,

druga prava, obveze i odgovornost korisnika i davatelja koncesije, način razrješenja odnosa u slučaju prestanka koncesije prije isteka roka na koji se koncesija daje, postupak i uvjeti preuzimanja autoceste, odnosno pojedinog objekta na državnim cestama nakon isteka koncesije.

(3) Izvršavanje ugovora o koncesiji za autoceste, državne ceste i pojedine objekte na državnim cestama nadzire Ministarstvo, koje je dužno jednom godišnje izvijestiti donositelja odluke o davanju koncesije o izvršavanju toga ugovora.

(4) Ministarstvo je dužno jednom godišnje izvijestiti Ministarstvo financija o iznosima uplaćenih naknada za koncesije u državni proračun.

Upisnik koncesija

Članak 53.

(1) Odluke o davanju koncesije iz članka 50. i ugovori o koncesiji iz članka 52. ovoga Zakona upisuju se u posebni upisnik koji vodi Ministarstvo.

(2) Način vođenja upisnika i obrazac upisnika propisuje ministar.

V. UPRAVLJANJE JAVNIM CESTAMA

1. Hrvatske autoceste d.o.o.

Predmet poslovanja

Članak 54.

(1) Autocestama upravlja, gradi ih, rekonstruira i održava trgovacko društvo Hrvatske autoceste, društvo s ograničenom odgovornošću, sa sjedištem u Zagrebu.

(2) Skraćeni naziv tvrtke glasi: Hrvatske autoceste d.o.o.

(3) Predmet poslovanja Hrvatskih autocesta d.o.o. je organiziranje i obavljanje djelatnosti:

- projektiranja te ishodenja lokacijske dozvole, građevinske dozvole i uporabne dozvole za autoceste,
- građenja autocesta i cestovnih objekata s naplatom cestarine na državnim cestama iz članka 14. ovoga Zakona, osim programiranja i planiranja razvijka autocesta,
- održavanja autocesta i objekata iz članka 18. ovoga Zakona,
- ostalih poslova upravljanja autocestama i objektima s naplatom cestarine iz članka 22. ovoga Zakona,
- financiranja građenja, rekonstrukcije i održavanja autocesta,
- ostalih djelatnosti sadržanih u osnivačkom aktu.

2. Hrvatske ceste d.o.o.

Predmet poslovanja

Članak 55.

(1) Državnim cestama upravlja, gradi ih, rekonstruira i održava trgovacko društvo Hrvatske ceste, društvo s ograničenom odgovornošću, sa sjedištem u Zagrebu.

(2) Skraćeni naziv tvrtke glasi: Hrvatske ceste d.o.o.

(3) Predmet poslovanja Hrvatskih cesta d.o.o. je organiziranje i obavljanje djelatnosti:

- operativnih poslova tehničko-tehnološkog jedinstva sustava javnih cesta prema Strategiji, kroz temeljna prostorna, prometna, tehnička i ekonomski istraživanja i analize,
- programiranja i planiranja razvijka javnih cesta, ukupnog projektiranja za državne ceste, projektiranja s istražnim radovima te izrade stručne podloge za lokacijsku dozvolu za autoceste,
- građenja državnih cesta iz članka 14. ovoga Zakona,

- održavanja državnih cesta iz članka 18. ovoga Zakona,
- ostalih poslova upravljanja državnim cestama iz članka 22. ovoga Zakona,
- financiranja građenja, rekonstrukcije i održavanja državnih cesta,
- zaštite okoliša od utjecaja prometa na javnim cestama,
- praćenja prometnog opterećenja i prometnih tokova na javnim cestama,
- kontrole osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzija vozila u prometu na javnim cestama,
- vođenja jedinstvene banke podataka o javnim cestama,
- ostalih djelatnosti sadržanih u osnivačkom aktu.

3. Zajedničke odredbe za Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o.

Ostvarivanje prava osnivača

Članak 56.

Prava i dužnosti Republike Hrvatske kao osnivača Hrvatskih autocesta d.o.o. i Hrvatskih cesta d.o.o. obavlja Vlada.

Korištenje dobiti

Članak 57.

Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o., kada je Republika Hrvatska jedini član ovih društava, koristit će dobit koju ostvare, za građenje i održavanje autocesta, odnosno državnih cesta kojima upravljaju.

4. Županijska uprava za ceste

Osnivanje i poslovanje

Članak 58.

(1) Županijskim i lokalnim cestama upravlja, gradi ih, rekonstruira i održava županijska uprava za ceste, pravna osoba kojoj je osnivač županija.

(2) Na županijsku upravu za ceste primjenjuju se propisi o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drugčije određeno.

(3) Županijska uprava za ceste u okviru svoje djelatnosti organizira, odnosno obavlja poslove:

- projektiranja te ishođenja lokacijske dozvole, građevinske dozvole i uporabne dozvole za županijske i lokalne ceste,
- građenja županijskih i lokalnih cesta iz članka 14. ovoga Zakona,
- održavanja županijskih i lokalnih cesta iz članka 18. ovoga Zakona,
- ostale poslove upravljanja županijskim i lokalnim cestama iz članka 22. ovoga Zakona.

Organizacijski ustroj

Članak 59.

U županijskoj upravi za ceste ustrojava se organizacijska jedinica za obavljanje poslova vezanih za održavanje i zaštitu te jedinica za obavljanje poslova vezanih za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta.

Upravljanje

Članak 60.

Županijskom upravom za ceste upravlja ravnatelj kojeg imenuje i razrješava županijska skupština na prijedlog Upravnog vijeća županijske uprave za ceste.

5. Upravno tijelo Grada Zagreba

Članak 61.

(1) Upravno tijelo Grada Zagreba, na temelju odluke gradskog poglavarstva, za županijske i lokalne ceste na području Grada Zagreba obavlja poslove građenja i rekonstrukcije iz članka 14. ovoga Zakona, održavanja iz članka 18. ovoga Zakona te ostale poslove upravljanja iz članka 22. ovoga Zakona.

(2) Aktori o ustrojavanju Upravnog tijela Grada Zagreba mora se osigurati takav ustroj koji će omogućiti obavljanje poslova vezanih za građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta na području Grada Zagreba koji su ovim Zakonom propisani za javne ceste.

VI. FINANCIRANJE JAVNIH CESTA

Izvori sredstava

Članak 62.

Izvori sredstava za financiranje javnih cesta jesu:

- 1) godišnja naknada za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila,
- 2) cestarija za uporabu autoceste i objekta s naplatom (most, tunel, viadukt i sl.),
- 3) naknada za uporabu javnih cesta motornim i priključnim vozilima registriranim izvan Republike Hrvatske,
- 4) naknada za izvanredni prijevoz,
- 5) naknada za prekomjernu uporabu javne ceste,
- 6) naknada za korištenje cestovnog zemljišta,
- 7) naknada za obavljanje pratećih djelatnosti,
- 8) naknada za koncesije,
- 9) sredstvi državnog proračuna, proračuna županija, odnosno proračuna Grada Zagreba,
- 10) naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta,
- 11) ostali izvori.

Visina naknade

Članak 63.

(1) Visinu naknade iz članka 62. točke 1. ovoga Zakona utvrđuje ministar.

(2) Visinu cestarine i sustav naplate cestarine iz članka 62. točke 2. ovoga Zakona utvrđuju Hrvatske autoceste d.o.o. uz suglasnost Vlade, a za javne ceste u koncesiji korisnik koncesije.

(3) Visina naknade iz članka 62. točke 3. ovoga Zakona utvrđuje se sukladno posebnim propisima.

(4) Mjerilni za izračun naknada iz članka 62. točke 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona propisuje ministar.

(5) Visinu naknade iz članka 62. točke 8. ovoga Zakona utvrđuje davatelj koncesije.

Naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta

Članak 64.

(1) Naknadu za financiranje građenja i održavanja javnih cesta iz članka 62. točke 10. ovoga Zakona plaćaju proizvođači i uvoznici naftnih derivata te nadležno tijelo državne uprave za robne zalihe za:

– motorne benzine, olovne i bezolovne, neovisno o oktanskoj vrijednosti i komercijalnom nazivu,

– dizelska goriva, neovisno o oktanskoj vrijednosti i komercijalnom nazivu.

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka ne plaća se na euro dizel gorivo obojeno plavom bojom, ulje za loženje extra lako i lako specijalno (EL i LS), sve vrste ulja za loženje lakog, srednjeg i teškog, mlazno gorivo i zrakoplovni benzin, ukapljeni naftni plin i sve vrste petroleja.

(3) Ako se naftni derivati uvoze u svoje ime, a za tudi račun, tada naknadu plaća korisnik uvoza.

(4) Naknada iz stavka 1. ovoga članka plaća se po litri isporučenih i uvezenih naftnih derivata i to:

– u iznosu od 0,60 kuna na račun Hrvatskih autocesta d.o.o.,

– u iznosu od 0,60 kuna na račun Hrvatskih cesta d.o.o.

(5) U pogledu nastanka obvezne obračunavanja naknade, rokova za uplatu, oslobođanja od plaćanja i prava na povrat naknade, nadzora obračunavanja i plaćanja naknade te vođenja evidencija odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o posebnom porezu na naftne derivate, a u pogledu naplate naknade, žalbenog postupka, prekršaja i zastare primjenjuju se odredbe Općeg poreznog zakona, dok se u pitanjima koja nisu uređena ovim zakonima primjenjuje Zakon o općem upravnom postupku.

Mjerila za raspored sredstava na županijske uprave za ceste

Članak 65.

(1) Sredstva za održavanje, rekonstrukciju i građenje županijskih i lokalnih cesta osiguravaju se dijelom iz naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta iz članka 62. točke 10., sukladno programu iz članka 12. ovoga Zakona, a na temelju sljedećih mjerila:

– mreže županijskih i lokalnih cesta,

– visine vlastitih izravnih prihoda županijske uprave za ceste iz članka 66. stavka 1. ovoga Zakona,

– ujednačavanja redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta izraženo u postotku od standarda održavanja prema propisu iz članka 18. stavka 3. ovoga Zakona,

– stupnja izgrađenosti mreže županijskih i lokalnih cesta,

– stanja kolnika mreža županijskih i lokalnih cesta.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka na županijske uprave za ceste raspoređuje ministar na prijedlog Hrvatskih cesta d.o.o.

Uplata na račune

Članak 66.

(1) Sredstva iz članka 62. točke 1. ovoga Zakona uplaćuju se na račun županijske uprave za ceste, odnosno proračuna Grada Zagreba i koriste za županijske i lokalne ceste na području županije, odnosno Grada Zagreba u kojoj su ostvarena. Način naplate, postupak uplate sredstava na račune županijskih uprava za ceste, odnosno proračuna Grada Zagreba, vođenje evidencije i ovlast za provođenje kontrole nad postupkom naplate propisuje ministar financija.

(2) Sredstva iz članka 62. točke 2. ovoga Zakona od cestarina na autocestama i posebnim objektima s naplatom na državnim cestama uplaćuju se na račun Hrvatskih autocesta d.o.o. sredstva od cestarina na autocestama i objektima s naplatom u koncesiji na račun korisnika koncesije.

(3) Sredstva iz članka 62. točke 3. ovoga Zakona uplaćuju se na račun Hrvatskih cesta d.o.o.

(4) Sredstva iz članka 62. točke 4. ovoga Zakona uplaćuju se na račun Hrvatskih cesta d.o.o. Kada su dozvolu za izvanredni prijevoz izdale Hrvatske autoceste d.o.o., županijska uprava za ceste, odnosno korisnik koncesije, sredstva se uplaćuju na račun izdavatelja dozvole. Kada je dozvolu za izvanredni prijevoz izdalо Upravno tijelo Grada Zagreba, sredstva se uplaćuju u proračun Grada Zagreba.

(5) Sredstva iz članka 62. točke 5. ovoga Zakona uplaćuju se na račun Hrvatskih cesta d.o.o., županijske uprave za ceste, odnosno Upravnog tijela Grada Zagreba koje je izdalо rješenje o prekomjernoj uporabi javne ceste.

(6) Sredstva iz članka 62. točke 6. i 7. ovoga Zakona uplaćuju se na račun Hrvatskih autocesta d.o.o., Hrvatskih cesta d.o.o., županijske uprave za ceste, odnosno u proračun Grada Zagreba, ovisno o ugovoru o korištenju cestovnog zemljišta, odnosno ugovoru o obavljanju pratećih djelatnosti.

(7) Sredstva iz članka 62. točke 8. ovoga Zakona uplaćuju se u državni proračun.

Javni kapital

Članak 67.

(1) Naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta iz članka 62. točke 10. ovoga Zakona koju plaćaju proizvođači i uvoznici naftnih derivata te nadležno tijelo državne uprave za robne zalihe u skladu s odredbom članka 64. ovoga Zakona uplaćuje se na račune Hrvatskih autocesta d.o.o. i Hrvatskih cesta d.o.o. i predstavlja kapital (dalje u tekstu: javni kapital) kojim Republika Hrvatska financira građenje i održavanje javnih cesta, povrat kredita kojima se finansira građenje državnih cesta te dokapitalizaciju Hrvatskih autocesta d.o.o. i Hrvatskih cesta d.o.o., u skladu s programom iz članka 12. ovoga Zakona.

(2) Razlika između vlastitih prihoda i rashoda ostvarenih u poslovnoj godini nadoknađuje se na teret javnog kapitala iz stavka 1. ovoga članka u skladu s odobrenim planom poslovanja Hrvatskih autocesta d.o.o. i Hrvatskih cesta d.o.o.

Sredstva koja povećavaju, odnosno za koja se umanjuje javni kapital

Članak 68.

(1) Javni kapital čine i prihodi po osnovi tečajnih razlika, kamate i drugi prihodi ostvareni po osnovi godišnjeg novcem koji čini javni kapital, a javni kapital se umanjuje za kamate i druge naknade povezane s financiranjem građenja i održavanja javnih cesta te za negativne tečajne razlike.

(2) Dobit koju ostvare Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. dok je Republika Hrvatska jedini član društva uvećava javni kapital.

Namjensko korištenje sredstava

Članak 69.

(1) Sredstva iz članka 67. stavka 1. ovoga Zakona koriste se za namjene propisane odredbama toga članka godišnjim planovima građenja i održavanja javnih cesta koje uz suglasnost Vlade donose Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o.

(2) Sredstva koja prema odredbi članka 65. stavka 2. ovoga Zakona Hrvatske ceste d.o.o. doznaće županijskoj uprave za ceste koriste se za namjene propisane odredbama članka 67. stavka 1. ovoga Zakona godišnjim planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta koje uz suglasnost Ministarstva donosi županijska uprava za ceste.

*Amortizacija***Članak 70.**

Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i županijska uprava za ceste u rashode poslovanja uključuju amortizaciju javnih cesta obračunatu primjenom amortizacijskih stopa koje utvrđuje Vlada.

VII. NADZOR I INSPEKCIJA JAVNIH CESTA*Upravni nadzor***Članak 71.**

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih za njegovo izvršavanje obavlja Ministarstvo.

*Inspeksijski nadzor***Članak 72.**

Poslove inspekcije javnih cesta obavlja Ministarstvo (u dalnjem tekstu: inspekcija za ceste), sukladno ovom Zakonu i posebnom zakonu, a nadzor provodi inspektor za ceste (u dalnjem tekstu: inspektor).

*Prava i dužnosti inspektora***Članak 73.**

(1) Prilikom provedbe inspeksijskog nadzora javnih cesta inspektor, osim prava i dužnosti koje ima po posebnom zakonu, ima i sljedeća prava i dužnosti:

1. nadzirati radove prilikom redovitog i izvanrednog održavanja javnih cesta, pregledavati dokumentaciju za te radove i odrediti mjere za otklanjanje nepravilnosti koje bi mogле prouzročiti pogoršanje stanja javne ceste ili ugroziti sigurnost prometa na njoj,

2. nadzirati ispunjavanje uvjeta za obavljanje redovitih radova održavanja na javnoj cesti danoj u koncesiju,

3. nadzirati provođenje mjera za osiguranje javnih cesta i prometa na njima,

4. obustaviti sve radove na javnoj cesti koji se ne obavljaju u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa za njegovo izvršavanje,

5. u nužnim slučajevima, kada bi bila ugrožena sigurnost prometa na javnoj cesti ili bi mogla nastati šteta na njoj, odrediti privremene mjere kako bi se otklonila opasnost ili spriječila šteta,

6. odrediti da se u polju preglednosti otklone nedostaci i nepravilnosti prouzročene kršenjem propisanih mera za osiguranje preglednosti javne ceste,

7. nadzirati provođenje propisanih uvjeta za obavljanje zahvata u zaštitni pojas javne ceste.

(2) Žalba protiv rješenja inspektora iz stavka 1. točaka 4., 5., 6. i 7. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(3) U predmetima iz stavka 1. točke 5. ovoga članka, kada je zbog neposredne ugroženosti javne ceste ili sigurnosti prometa na njoj ugrožena i sigurnost sudionika u prometu, inspektor može, po skraćenom postupku, bez saslušanja stranaka, donijeti rješenje. U nužnim slučajevima inspektor može donijeti usmeno rješenje te odrediti njegovo izvršenje odmah po izricanju.

(4) Prilikom provedbe inspeksijskog nadzora inspektor ima pravo:

- pregledati prostore, objekte, uređaje, materijale te poslovanje i dokumentaciju trgovačkih društava koja upravljaju javnim cestama,

- saslušati stranke i svjedoček primjenom pravila upravnog postupka,

- pregledati isprave kojima se može utvrditi identitet osoba koje sudjeluju u prometu,
- uzeti uzorke materijala te obavljati druge postupke koji su u skladu s namjenom inspekcijskog nadzora,
- dobiti osobne podatke o pravnim i fizičkim osobama, podatke o vlasništvu vozila, podatke o vlasništvu zemljišta i objekata u zaštitnom pojasu cesta, kao i druge podatke potrebne za vođenje postupka u svezi s kršenjem ovoga Zakona i propisa za njegovo izvršavanje.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 74.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj trgovačko društvo odnosno ustanova koja upravlja javnom cestom:

1. ako ne održava javnu cestu sukladno odredbi članka 18. stavka 3. ovoga Zakona,
2. ako ne osigura uklanjanje oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari s javne ceste (članak 23. stavak 1. podstavak 2.),
3. ako ne obavijesti javnost o stanju i prohodnosti javnih cesta i meteorološkim uvjetima (članak 23. stavak 1. podstavak 3.),
4. ako ne poduzme mjere za otklanjanje opasnosti na javnoj cesti i mjere za siguran promet (članak 39. stavak 2.),
5. ako u pravdanom slučaju javnu cestu ne zatvori za promet (članak 43. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u trgovačkom društvu, ustanovi, odnosno Upravnom tijelu Grada Zagreba koje upravlja javnom cestom novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

Članak 75.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba:

1. ako izvede priključak i prilaz na javnu cestu bez suglasnosti ili se ne pridržava uvjeta iz suglasnosti (članak 33. stavak 4.),
2. ako postupa protivno odredbi članka 38. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
3. ako ne postupi u skladu s odredbom članka 40. ovoga Zakona,
4. ako bez suglasnosti trgovačkog društva, ustanove, odnosno Upravnog tijela Grada Zagreba koje upravlja javnom cestom poduzima radnje protivno odredbi članka 39. stavka 1. i članka 41. ovoga Zakona,
5. ako prilikom radova na javnoj cesti ne postavi odgovarajuće znakove, oznake ili opremu (članak 45.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Dovršenje započetih postupaka

Članak 76.

(1) Postupci započeti prema odredbama Zakona o javnim cestama (»Narodne novine«, br. 100/96., 76/98., 27/01., 114/01., 117/01. i 65/02.) dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Osobe koje su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ostvarile prava iz članka 62. Zakona o javnim cestama (»Narodne novine«, br. 100/96., 76/98., 27/01., 114/01., 117/01. i 65/02.) zadržavaju ta prava do 31. prosinca 2006. godine.

(3) Skupštine županija koje nisu osnovale društvo kapitala kao pravnog sljednika imovine i opreme tehničkih ispostava prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga Zakona, dužne su osnovati takvo društvo u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. te županijske uprave za ceste osnovane prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju radom i dužne su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od godine dana od dana njegova stupanja na snagu.

Baza podataka o javnim cestama

Članak 77.

Hrvatske autoceste d.o.o., županijske uprave za ceste i korisnici koncesije dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama prenijeti Hrvatskim cestama d.o.o. radi objedinjavanja svih podataka o javnim cestama u jedinstvenu banku podataka radi operativnog osiguranja tehničko-tehnološkog jedinstva mreže javnih cesta i izradbe karata s ucrtanim javnim cestama u odgovarajućem mjerilu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Provđeni propisi

Članak 78.

(1) Ministar će propise za čije je donošenje ovlašten prema odredbama ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o javnim cestama (»Narodne novine«, br. 100/96., 77/98., 27/01., 114/01., 117/01. i 65/02.).

Prestanak važenja

Članak 79.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o javnim cestama (»Narodne novine«, br. 100/96., 76/98., 27/01., 114/01., 117/01. i 65/02.).

Stupanje na snagu

Članak 80.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 340-01/04-01/02

Zagreb, 8. prosinca 2004.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Vladimir Šeks, v. r.

ZAKON

O DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM CESTAMA

Članak 1.

U Zakonu o javnim cestama (»Narodne novine«, br. 180/04.) iza članka 63. dodaju se članci 63.a, 63.b i 63.c koji glase:

»Članak 63.a

(1) Osobe s 80% ili više postotaka tjelesnog oštećenja, odnosno osobe kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više postotaka, ne plaćaju godišnju naknadu za uporabu javnih cesta iz članka 62. stavka 1. i cestariniu iz članka 62. stavka 2. ovoga Zakona za jedan osobni automobil u svom vlasništvu.
 (2) Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za obitelj, branitelje i međugeneracijsku solidarnost i ministra nadležnog za zdravstvo i socijalnu skrb, donosi propis kojim se propisuju isprave kojima se dokazuje pravo na oslobođanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta te postupak i način ostvarivanja ovog prava na temelju naljepnice kojom se označava osobni automobil u vlasništvu osobe iz stavka 1. ovoga članka. Istim propisom propisat će se isprave kojima se dokazuje pravo na oslobođanje plaćanja cestarine te postupak i način ostvarivanja toga prava na temelju potvrde koja se izdaje podnositelju zahtjeva za oslobođanje plaćanja cestarine.

Članak 63.b

Pravo neplaćanja cestarine može se ostvariti samo ako je osobni automobil označen naljepnicom izdanom prema odredbama propisa iz članka 63.a stavka 2. ovoga Zakona i ako se u osobnom automobilu nalazi osoba kojoj je izdana potvrda prema odredbama članka 63.a stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 63.c

(1) Hrvatskim autocestama d.o.o., korisniku koncesije, županijskoj upravi za ceste i Gradu Zagrebu će se iz sredstava državnog proračuna nadoknaditi iznos godišnje naknade za uporabu javnih cesta i iznos cestarine koji nisu ostvarili zbog primjene odredbe članka 63.a ovoga Zakona.
 (2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka osigurat će se u državnom proračunu.
 (3) Način, postupak i dinamiku ostvarivanja prava na nadoknadu iznosa godišnje naknade i cestarine iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za financije.«

Članak 2.

Iza članka 75. dodaje se članak 75.a koji glasi:

»Članak 75.a

Novčanom kaznom od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik osobnog automobila ako je njegovo vozilo bez plaćene cestarine sudjelovalo u prometu autocestom ili cestovnim objektom pod naplatom, a vlasnik ne ispunjava uvjete propisane člankom 63.a i 63.b ovoga Zakona.«

Članak 3.

Ministar će propise na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona donijeti u roku od 10 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 340-01/06-01/03
Zagreb, 8. prosinca 2006.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Vladimir Šeks, v. r.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI ODREDBI ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM
CESTAMA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE I PRAVNIM AKTIMA VIJEĆA EUROPE**

- 1. Tijelo državne uprave – stručni nositelj izrade (nacrta) prijedloga propisa**
Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijka – Uprava cestovnog prometa
- 2. Naziv (nacrta) prijedloga propisa**
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama
- 3. Usklađenost (nacrta) prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske**
  - a) odredba Sporazuma koja se odnosi na normativni sadržaj (nacrta) prijedloga propisa**
Članak 69.
  - b) prijeđazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma**
Šest godina od stupanja na snagu Sporazuma.
  - c) u kojoj se navedi (nacrtom) prijedloga propisa ispunjavaju obveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma**
Ispunjava u polpunosti
  - d) razlozi za djelomično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma**
  - e) veza s Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj Uniji**
NPPEU 2008, Dodatak A, 3.14.1. cestovni promet, rok za upućivanje u proceduru VRH II. kvartal 2008. (rok ispoštovan)

- 4. Usklađenos (nacrta) prijedloga propisa s *acquis communautaireom***
Djelomično usklađeno

- a) odredbe prijavnih izvora prava EU**
UEZ, Glave V i XIX.

- b) odredbe sečundarnih izvora prava EU**

Direktiva 1999/62/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 1999. godine o naplaćivanju korištenja nekih vrsta infrastrukture za teška teretna vozila, kako je izmijenjena DIREKTIVOM 2006/38/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA od 17. svibnja 2006. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 1999/62/EZ o pristojbama koje se naplaćuju za upotrebu određenih infrastruktura za teška teretna vozila

Djelomično usklađeno

Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 2004/52/EZ od 29. travnja 2004. o interoperabilnosti elektroničkih sustava za naplatu cestarina u Zajednici

Djelomično usklađeno

Direktiva 2004/54/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. godine o najnižim sigurnosnim zahtjevima za tunele u transeuropskoj cestovnoj mreži

Djelomično uskladeno

c) ostali izvori prava EU -

d) razlozi za djelomičnu uskladenost odnosno neusklađenost

Puna uskladenost sa odredbama Direktive 1999/62/EZ, kako je izmijenjena i dopunjena, ostvarit će se donošenjem Pravilnika o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koji temeljem članka 63. Zakona o javnim cestama donosi ministar nadležan za promet, Pravilnik o godišnjoj naknadi za uporabu javnih cesta i Odlukom o uvođenju i visini korisničke naknade koju donosi VRH.

Puna uskladenost sa odredbama Direktive 2004/54/EZ ostvarit će se donošenjem podzakonskog propisa koji će temeljem članak 45. stavka 2. Zakona o javnim cestama donijeti ministar nadležan za promet u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove i ministrom nadležnim za graditeljstvo.

Puna uskladenost sa Direktivom Europskoga parlamenta i Vijeća 2004/52/EZ ostvarit će se do dana pristupanja.

e) rok u kojem je predviđeno postizanje potpune uskladenosti (nacrt) prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe

Rok za donošenje Pravilnika o godišnjoj naknadi za uporabu javnih cesta je tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona.

5. Jesu li gore navedeni Izvori prava EU prevedeni na hrvatski jezik?

Da.

6. Je li (nacrt) prijedloga propisa preveden na neki službeni jezik EU?

Ne.

7. Sudjelovanje konzultanata u izradi (nacrt) prijedloga propisa i njihovo mišljenje o uskladenosti

Ne

8. Prijedlog za izradu pročišćenog teksta prijedloga propisa

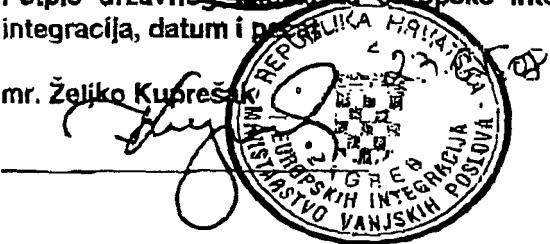
Potpis EU koordinatora Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, datum i pečat

Dražen Brdulec, državni tajnik

Potpis državnog tajnika za europske integracije Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, datum i pečat

mr. Željko Kubršek

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM CESTAMA S PRAVNOM STEČEVINOM EUORSKE UNIJE I PRAVNIM AKTIMA VIJEĆA EUROPE

1. Naziv (nacrt) prijedloga propisa te predmet i cilj njegova uređivanja

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama

2. Naziv propisa EU / pravnog akta VE te predmet i cilj njegova uređivanja

DIREKTIVA 2004/54/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA od 29. travnja 2004. o najnižim sigurnosnim zahtjevima za tunele u transeuropskoj cestovnoj mreži

3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU

Ugovor o Europskoj Zajednici, Glava V

3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU

Ugovor o Europskoj Zajednici, Glava V

Treaty on European Community, Chapter V

neprimjenjivo

4. Usklađenost s propisom (sekundarnim izvorom prava) EU / pravnim aktom VE

a)	b)	c)	d)	e)
Odredbe propisa EU: (članak, stavak, točka)/pravnog akta VE	Odredbe (nacrt) prijedloga propisa (glava, odjeljak, članak stavak, točka itd)	Usklađenost odredbe (nacrt) prijedloga propisa s odredbom propisa EU / pravnog akta VE (usklađeno, djelomično usklađeno, neusklađeno)	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	Predviđeni datum za postizanje potpune usklađenosti

DIREKTIVA 2004/54/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA od 29. travnja 2004. o najnižim sigurnosnim zahtjevima za tunele u transeuropskoj cestovnoj mreži	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama			
Članak 1. Predmet i područje primjene 1. Cilj je ove Direktive osiguranje najmanje razine sigurnosti za korisnike cesta u tunelima u transeuropskoj cestovnoj mreži sprječavanjem kritičnih događanja koji mogu ugroziti ljudski život, okoliš i tunelske instalacije, kao i pružanjem zaštite u slučaju nesreća. 2. Ona se mora primjenjivati na sve tunele dulje od 500 m u transeuropskoj cestovnoj mreži koji su bilo u pogonu, u izgradnji ili u fazi planiranja.	Članak 13. kojim se iza članka 45. dodaju članci 45.a, 45.b, 45.c, 45.d, 45.e, i naslov "Minimalni sigurnosni zahtjevi za tunele" Članak 45.a Minimalni sigurnosni zahtjevi za tunele primjenjuju se na tunele dulje od 500 m na autocestama i državnim cestama. Minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele iz stavka 1. ovoga članka mora se osigurati sprečavanje kritičnih događaja koji mogu imati za posljedicu ugrožavanje ljudskih života, okoliša i tunelske instalacije, te pružanje zaštite u slučaju nesreća. U smislu ovoga Zakona „hitne službe“ su sve službe javne ili privatne ili službe koje čine sastavni dio zaposlenika u tunelima, koji posreduju u slučaju nesreće, a što uključuje i policijske službenike, vatrogasne postrojbe i spasilačke službe. (4) Ministar u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove i ministrom nadležnim za graditeljstvo donosi propis o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele od faze planiranja do građenja i eksploatacije.			

<p>Članak 2.</p> <p>Definicije</p> <p>U smislu ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) "Transeuropska cestovna mreža" označava cestovnu mrežu utvrđenu u Odjeljku 2. Priloga I. Odluke br. 1692/96/EZ i predstavljenu kartama i/ili opisanu u Prilogu II. te Odluke. 2) "Hitne službe" označavaju sve lokalne službe, bilo javne, bilo privatne ili koje su dio osoblja tunela, koje posreduju u slučaju nesreće, uključujući policijske službe, vatrogasne postrojbe i spasilačke službe. 3) "Duljina tunela" označava duljinu najduže prometne trake mjerene u potpuno zatvorenome dijelu tunela. 	<p>Članak 45.a. stavak 2.</p> <p>U smislu ovoga Zakona „hitne službe“ su sve službe javne ili privatne ili službe koje čine sastavni dio zaposlenika u tunelima, koji posreduju u slučaju nesreće, a što uključuje i policijske službenike, vatrogasne postrojbe i spasilačke službe.</p>			
<p>Članak 3.</p> <p>Sigurnosne mjere</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Države članice moraju osigurati da tuneli na njihovome području koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive zadovoljavaju najmanje sigurnosne zahtjeve utvrđene u Prilogu I. 2. Kad se određeni građevinski zahtjevi izloženi u Prilogu I. mogu zadovoljiti samo tehničkim rješenjima koja se ne mogu postići ili se mogu postići samo uz nesrazmjerne visoki trošak, upravno tijelo iz članka 4. može prihvatići <u>provedbu mjera za smanjenje rizika</u> kao drugu mogućnost umjesto primjene tih zahtjeva pod uvjetom da te druge moguće mjere rezultiraju istovrijednom ili 	<p>Članak 13. kojim se iza članka 45. dodaju članci 45.a, 45.b, 45.c, 45.d, 45.e,</p> <p>Članak 45.a. stavak 4.</p> <p>Ministar u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove i ministrom nadležnim za graditeljstvo donosi propis o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele od faze planiranja do građenja i eksploracije.</p>			

<p>poboljšanom zaštitom. Djelotvornost tih mjera se mora prikazati analizom rizika u skladu s odredbama iz članka 13. Države članice obavijestit će Komisiju o drugim mogućim prihvaćenim mjerama za smanjenje rizika i pružiti opravdanje za to. Ovaj se stavak ne primjenjuje na tunele u fazi planiranja kako je navedeno u članku 9.</p> <p>3. Države članice mogu utvrditi strože zahtjeve pod uvjetom da ne proturječe zahtjevima ove Direktive.</p>				
<p>Članak 4.</p> <p>Upravno tijelo</p> <p>1. Države članice imenuju tijelo (tijela) upravne vlasti, u nastavku navedeno kao "upravno tijelo", koje će odgovarati za to da svi aspekti sigurnosti tunela budu osigurani i koje mora poduzeti neophodne korake za osiguranje zadovoljavanja ove Direktive.</p> <p>2. Upravno tijelo može se uspostaviti na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini.</p> <p>3. Svaki tunel u transeuropskoj cestovnoj mreži koji se nalazi na području samo jedne države članice mora biti pod odgovornošću jednoga tijela upravne vlasti. Za svaki tunel koji se nalazi na području dviju država članica svaka će država članica imenovati po <u>jedno upravno tijelo ili, kao druga mogućnost, te će dvije države članice imenovati zajedničko upravno tijelo</u>. Ako postoje dva različita tijela upravne vlasti, odluke svakoga od njih donesene u izvršavanju njegovih zasebnih nadležnosti u pogledu sigurnosti tunela moraju se donositi uz prethodnu suglasnost drugog tijela.</p>	<p>Članak 13. kojim se iza članka 45. dodaju članci 45.a,45.b,45.c,45.d, 45.e.</p> <p>Članak 45. b</p> <p>(1) Hrvatskim autocestama d.o.o., Hrvatskim cestama d.o.o. i korisniku koncesije, daje se javna ovlast za upravljanje tunelima i uspostavu svih sigurnosnih parametara u tunelima kao i za poduzimanje svih neophodnih radnji za zadovoljavanje minimalnih sigurnosnih zahtjeva za tunele.</p> <p>(2) Za tunele koji se nalaze na području dviju država članica Europske unije, svaka država mora ustrojiti po jedno odgovorno tijelo iz stavka 1. ovoga članka, a mogu imenovati i zajedničko odgovorno tijelo.</p> <p>(3) Ako su ustrojena dva različita tijela, odluke svakog od njih donesene u interesu sigurnosti upravljanja tunelom moraju se donositi uz prethodnu suglasnost drugog tijela.</p> <p>(4) Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije ovlašteni su u svakom trenutku zabraniti uključujući i potpuno</p>			

<p>4. Upravno tijelo tunele će staviti u promet u skladu s postupkom utvrđenim u Prilogu II.</p> <p>5. Ne dovodeći u pitanje daljnje dogovore o tome predmetu na nacionalnoj razini, upravno tijelo ovlašteno je obustaviti ili ograničiti rad tunela ako se ne zadovolje sigurnosni zahtjevi. Ono mora utvrditi uvjete pod kojima se ponovno može uspostaviti normalan promet.</p> <p>6. Upravno tijelo mora osigurati ispunjenje sljedećih zadaća:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) redovito ispitivanje i inspekciju tunela te izrađivanje pripadajućih sigurnosnih zahtjeva; (b) postavljanje organizacijskih i radnih shema (uključujući i planove reakcije na slučajevе opasnosti) za obuku i opremanje hitnih službi; (c) određivanje postupka za trenutačno zatvaranje tunela u slučaju opasnosti; (d) provođenje potrebnih mjera za smanjenje rizika. <p>7. Ako su tijela imenovana kao upravna tijela postojala prije njihova imenovanja prema ovome članku, ta upravna tijela mogu nastaviti svoje prijašnje djelatnosti pod uvjetom da su u skladu s ovom Direktivom.</p>	<p>zatvaranje tunela ili ograničiti promet u tunelu ako nisu zadovoljeni sigurnosni zahtjevi za odvijanje prometa, uz obvezno utvrđivanje uvjeta pod kojima se promet može ponovno uspostaviti, odnosno tunel otvoriti.</p> <p>(5) Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije dužni su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redovito ispitivati i provoditi i inspekciju tunela te uspostavljati odgovarajuće sigurnosne zahtjeve, - donositi organizacijske i radne shema uključujući i planove za slučaj opasnosti, obuku i opremanje hitnih službi, - određivati postupke za trenutno zatvaranje tunela u slučaju opasnosti, - provoditi potrebne mjere za smanjenje rizika, - u slučaju potrebe naložiti analizu rizika neovisnom tijelu koji utječe na sigurnost, vrstu prometa, duljinu i geometriju tunela, te predviđeni broj prolazaka teretnih vozila dnevno, - sadržaj i rezultate analize rizika uključiti u sigurnosnu dokumentaciju koja se dostavlja Ministarstvu. <p>(6) Nadležna tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su za svaki veći izvanredni slučaj ili nesreću koja se dogodi u tunelu sačiniti Izvješće o izvanrednom slučaju, koje se proslijedi službeniku za sigurnost iz članka 45.c ovoga Zakona, te hitnim službama najkasnije u roku od jednog mjeseca od događaja koji je predmet Izvješća.</p> <p>7. Nakon sastavljanja istražnog izvješća i analize okolnosti izvanrednog slučaja ili nesreće iz stavka 6. ovoga članka ili zaključaka koji se mogu iz njega izvesti, nadležna tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su izvješća i analize</p>			
---	---	--	--	--

	<p>prosljediti službeniku za sigurnost i hitnim službama najkasnije u roku od jednog mjeseca od dana zaprimanja.</p> <p>8. Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije dužni su podnositi izvješća Vladi o požarima u tunelima i o nesrećama koje utječu na sigurnost prometa.</p> <p>9. Vlada obavještava Europsku komisiju da Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije, sukladno javnim ovlastima obavljaju zadaće propisane ovim člankom.</p>			
Članak 5. Rukovoditelj tunela	<p>Članak 13. kojim se iza članka 45. dodaju članci 45.a,45.b,45.c,45.d, 45.e,</p> <p>Članak 45. b, stavci 1. i 8.</p> <p>(1) Hrvatskim autocestama d.o.o., Hrvatskim cestama d.o.o. i korisniku koncesije, daje se javna ovlast za upravljanje tunelima i uspostavu svih sigurnosnih parametara u tunelima kao i za poduzimanje svih neophodnih radnji za zadovoljavanje minimalnih sigurnosnih zahtjeva za tunele.</p> <p>(8) Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije dužne su podnositi izvješća Vladi o požarima u tunelima i o nesrećama koje utječu na sigurnost prometa.</p> <p>Članak 45.d Izvanredni slučaj ili nesreća Svaki veći izvanredni slučaj ili nesreća koja se dogodi u tunelu</p>			

<p>dana.</p> <p>4. Kada je sastavljeno istražno izvješće koje analizira okolnosti izvanrednog slučaja ili nesreće navedenog u stavku 3. ili zaključke koji se mogu iz njega izvesti, rukovoditelj tunela mora to izvješće proslijediti službeniku za sigurnost, upravnom tijelu i hitnim službama ne kasnije od mjesec dana otkad ga je primio.</p>	<p>tunelu mora biti predmetom Izvješća o izvanrednom slučaju koje sastavljaju Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije. Izvješće zajedno sa zaključcima koji se iz njega mogu izvesti mora se proslijediti službeniku za sigurnost, ministrima iz članka 45.a ovoga Zakona, nadležnim inspekcijskim službama i hitnim službama u roku od najviše mjesec dana.</p>			
---	--	--	--	--

<p>Članak 6.</p> <p>Službenik za sigurnost</p> <p>1. Za svaki tunel rukovoditelj tunela mora, uz prethodno odobrenje upravnog tijela, imenovati jednog službenika za sigurnost koji će koordinirati sve preventivne i zaštitne mjere kako bi se osigurala sigurnost korisnika i radnog osoblja. Službenik za sigurnost može biti član osoblja tunela ili hitnih službi, mora biti nezavisan u svim pitanjima cestovne sigurnosti tunela i ne smije u tim pitanjima biti podložan nalozima poslodavca. Službenik za sigurnost može obavljati svoje zadaće i funkcije za više tunela na jednom području.</p> <p>2. Službenik za sigurnost obavlja ove zadaće/funkcije:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) osigurava koordinaciju s hitnim službama i sudjeluje u pripremi shema djelovanja; (b) sudjeluje u planiranju, provođenju i procjeni 	<p>Članak 13. kojim se iza članka 45. dodaju članci 45.a,45.b,45.c,45.d, 45.e,</p> <p>Članak 45.c</p> <p>Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije dužni su za svaki tunel uz prethodnu suglasnost ministra, imenovati jednog službenika za sigurnost koji će koordinirati sve preventivne i zaštitne mjere kako bi se osigurala maksimalna sigurnost svih sudionika u prometu i radnog osoblja tunela.</p> <p>(2) Službenik za sigurnost može biti imenovan iz redova osoblja tunela ili hitnih službi, mora biti nezavisan po svim pitanjima cestovne sigurnosti tunela i po tim pitanjima ne smije biti podložan nalozima poslodavca.</p> <p>(3) Službenik za sigurnost može obavljati svoje</p>			
---	---	--	--	--

<p>djelovanja u slučajevima opasnosti;</p> <p>(c) sudjeluje u određivanju sigurnosnih shema te specifikacije građevinskih postrojenja, opreme i djelovanja, što se odnosi i na nove tunele i na preinake postojećih;</p> <p>(d) provjerava obučenost radnog osoblja i hitnih službi te sudjeluje u organiziranju vježbi koje se održavaju u redovitim vremenskim razmacima;</p> <p>(e) daje mišljenje o stavljanju u promet građevinskog ustroja, opreme i pogona tunela;</p> <p>(f) provjerava da se građevinska konstrukcija i oprema održava i popravlja;</p> <p>(g) sudjeluje u ocjeni svakoga većeg izvanrednog slučaja ili nesreće utvrđenog člankom 5. stavcima 3. i 4.</p>	<p>zadaće i funkcije u više tunela na jednom području.</p> <p>(4) Službenik za sigurnost dužan je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osigurati koordinaciju s hitnim službama i sudjelovati u pripremi shema djelovanja; - sudjelovati u planiranju, provođenju i procjeni djelovanja u slučajevima opasnosti; - sudjelovati u određivanju sigurnosnih shema te specifikacije građevinskih postrojenja, opreme i djelovanja, što se odnosi i na nove tunele i na preinake postojećih; - provjeravati obučenost zaposlenika u tunelima i hitnim službama te sudjelovati u organiziranju vježbi koje se održavaju u redovitim vremenskim razmacima; - davati mišljenja o stavljanju u promet građevinskog ustroja, opreme i pogona tunela; - provjeravati da se građevinska konstrukcija i oprema održava i popravlja; - sudjelovati u ocjeni svakoga većeg izvanrednog slučaja, nesreće ili izvanrednih okolnosti. 			
<p>Članak 7.</p> <p>Inspekcijska jedinica</p> <p>Države članice moraju osigurati da inspekcije, procjene i ispitivanja provode inspekcijske jedinice. Tu funkciju može obavljati upravno tijelo. Svaka jedinica koja provodi inspekcije, procjene i ispitivanja mora imati visoku razinu stručnosti i postupke visoke kakvoće te mora biti funkcionalno nezavisna od rukovoditelja tunela.</p>	<p>Članak 13. kojim se iza članka 45. dodaju članci 45.a,45.b,45.c,45.d, 45.e,</p> <p>Članak 45.e</p> <p>(1) Nadležne inspekcijske službe dužne su sukladno propisu iz svog djelokruga rada, odredbama ovoga Zakona i propisu iz članka 45.a stavak 2. ovoga Zakona provoditi inspekcijski nadzor minimalnih sigurnosnih zahtjeva za tunele, te donositi mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka.</p> <p>(2) Inspekcijske službe iz stavka 1. ovoga članka moraju posjedovati visoku razinu stručnosti te moraju biti funkcionalno neovisne od rukovoditelja tunela.</p>			

	<p>(3) Subjekti koji upravljaju tunelom iz članka 45.b ovoga Zakona dužni su provjeravati provođenje inspekcijskog nadzora nadležnih inspekcija radi utvrđivanja da li tuneli ispunjavaju uvjete propisane odredbama ovog Zakona, najmanje svakih šest godina.</p> <p>(4) Ukoliko se inspekcijskim nadzorom iz stavka 3. ovoga članka utvrdi da tunel ne udovoljava odredbama ovoga Zakona, nadležna inspekcija o tome će obavijestiti rukovoditelja tunela i službenika za sigurnost te naložiti donošenje mjera za povećanje sigurnosti tunela.</p> <p>(5) Subjekti koji upravljaju tunelom iz članka 45.b ovoga Zakona nakon inspekcijskog nalaza i utvrđenih mjera iz stavka 4. ovoga članka propisat će uvjete za nastavak rada tunela ili za ponovno otvaranje tunela koji će se primjenjivati dok se ne provedu mjere za otklanjanje nedostataka kao i sva daljnja ograničenja.“</p>			
<p>Članak 8.</p> <p>Obavješćivanje upravnog tijela</p> <p>Države članice obavijestit će Komisiju o nazivu i adresi upravnog tijela do [...]*. U slučaju promjene ovoga podatka, one će obavijestiti Komisiju unutar tri mjeseca.</p>	<p>Članak 13. kojim seiza članka 45. dodaju članci 45.a,45.b,45.c,45.d, 45.e.</p> <p>Članak 45. b. stavak 9.</p> <p>(1) Vlada obavještava Europsku komisiju da Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije, sukladno javnim ovlastima obavljaju zadaće propisane ovim člankom.</p>			

Članci 9.- 11.	Odredbe zakona o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele primjenjuju se na sve tunele dulje od 500 m na autocestama i državnim cestama.			
Članak 12. Periodične inspekcije 1. Upravno tijelo provjerit će provodi li inspekcijska jedinica redovite inspekcije da bi se osiguralo da svi tuneli obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive zadovoljavaju njezine odredbe. 2. Razdoblje između dvije uzastopne inspekcije svakoga tunela ne smije premašiti šest godina. 3. Ako na temelju izvješća inspekcijske jedinice upravno tijelo utvrdi da tunel ne zadovoljava odredbe ove Direktive, ono će rukovoditelja tunela i službenika za sigurnost obavijestiti da se moraju donijeti mjere za povećanje sigurnosti tunela. Upravno tijelo odredit će uvjete za nastavak rada tunela ili za ponovno otvaranje tunela koji će se	Članak 13. kojim se iza članka 45. dodaju članci 45.a,45.b,45.c,45.d, 45.e. Članak 45. e. stavci 3., 4., i 5. Subjekti koji upravljaju tunelom iz članka 45.b ovoga Zakona dužni su provjeravati provođenje inspekcijskog nadzora nadležnih inspekcija radi utvrđivanja da li tuneli ispunjavaju uvjete propisane odredbama ovog Zakona, najmanje svakih šest godina. Ukoliko se inspekcijskim nadzorom iz stavka 3. ovoga članka utvrdi da tunel ne udovoljava odredbama ovoga Zakona, nadležna inspekcija o tome će obavijestiti rukovoditelja tunela i službenika za sigurnost te naložiti donošenje mjera za povećanje sigurnosti tunela. Subjekti koji upravljaju tunelom iz članka 45.b ovoga Zakona nakon inspekcijskog nalaza i utvrđenih mjera iz stavka 4. ovoga članka propisat će uvjete za nastavak rada tunela ili za ponovno otvaranje tunela koji će se			

<p>primjenjivati dok se ne provedu mjere za otklanjanje nedostataka i svaka daljnja svrshodna ograničenja ili uvjeti.</p> <p>4. Ako mjere za otklanjanje nedostataka uključuju koju bitnu građevinsku ili pogonsku preinaku, tada, kad se te mjere poduzmu, tunel mora dobiti novo odobrenje za rad u skladu s postupkom utvrđenim u Prilogu II.</p>	<p>primjenjivati dok se ne provedu mjere za otklanjanje nedostataka kao i sva daljnja ograničenja."</p>			
<p>Članak 13. Analiza rizika</p> <p>1. Analizu rizika, kad je potrebna, mora provesti tijelo koje je funkcionalno nezavisno od rukovoditelja tunela. Sadržaj i rezultati analize rizika moraju se uključiti u sigurnosnu dokumentaciju koja se podnosi upravnom tijelu. Analiza rizika odnosi se na rizike za dani tunel, pri čemu se uzimaju u obzir svi čimbenici projekta i prometni uvjeti koji utječu na sigurnost, napose značajke i tip prometa, duljina i geometrija tunela kao i predviđeni broj prolazaka teretnih vozila dnevno.</p> <p>2. Države članice moraju osigurati da se na nacionalnoj razini primjenjuje podrobna i dobro određena metodologija koja odgovara najboljim dostupnim praksama te će obavijestiti Komisiju o primijenjenoj metodologiji; Komisija će tu obavijest ostalim državama članicama staviti na raspolaganje u elektroničkome obliku.</p>	<p>Članak 13. kojim se iza članka 45. dodaju članci 45.a,45.b,45.c,45.d, 45.e.</p> <p>Članak 45. stavak 5. Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije dužni su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redovito ispitivati i provoditi i inspekciju tunela te uspostavljati odgovarajuće sigurnosne zahtjeve, - donositi organizacijske i radne sheme uključujući i planove za slučaj opasnosti, obuku i opremanje hitnih službi, - određivati postupke za trenutno zatvaranje tunela u slučaju opasnosti, - provoditi potrebne mjeru za smanjenje rizika, - <u>u slučaju potrebe naložiti analizu rizika neovisnom tijelu koji utječu na sigurnost, vrstu prometa, duljinu i geometriju tunela, te predviđeni broj prolazaka teretnih vozila dnevno.</u> - sadržaj i rezultate analize rizika uključiti u sigurnosnu dokumentaciju koja se dostavlja Ministarstvu. 			

Članak 14.propisuje mogućnost odobravanja izuzeća za inovativne tehnike	Nema odgovarajuće odredbe			
<p>Članak 15.</p> <p>Izvješćivanje</p> <p>1. Svake dvije godine države će članice sastaviti izvješća o požarima u tunelima i o nesrećama koje nedvojbeno utječu na sigurnost korisnika cesta u tunelima te o učestalosti i uzrocima takvih izvanrednih slučajeva; one će ih procijeniti i pružiti podatke o stvarnoj ulozi i djelotvornosti sigurnosnih sredstava i mjera. Ta će izvješća države članice prenijeti Komisiji prije kraja rujna godine koja slijedi razdoblju izvješćivanja. Ta izvješća Komisija će staviti na raspolaganje svim državama članicama.[21]</p> <p>2. Države članice napravit će plan koji uključuje raspored za postupnu primjenu odredaba ove Direktive na tunele koji su već u pogonu, kako je</p>	<p>Članak 45. b . stavak 8.</p> <p>Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i korisnik koncesije dužni su podnositi izvješća Vladi o požarima u tunelima i o nesrećama koje utječu na sigurnost prometa.</p> <p>Članak 45b. stavak 9.</p> <p>Vlada dostavlja izvješća iz stavka 8. ovoga članka Europskoj komisiji.</p>			

opisano u članku 11., i do [...]*o tome obavijestiti Komisiju. Nakon toga države članice svake dvije godine izvješćuju Komisiju o stanju provedbe toga plana i o svim promjenama plana do kraja razdoblja navedenoga u članku 11. stavcima 6. i 7.				
Članici 16.- 20. Postupovne odredbe	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenjivo		
PRILOG I. Sigurnosne mjere navedene u članku 3.	Nema odgovarajuće odredbe	Usklađivanje će se provesti kroz podzakonski propis koji će temeljem članak 45.a stavka 4. donijeti Ministar u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove i ministrom nadležnim za graditeljstvo		
PRILOG II. Odobrenje projekta, sigurnosna dokumentacija, stavljanje tunela u promet, preinake i redovite vježbe	Nema odgovarajuće odredbe	Odobrenje projekta, sigurnosna dokumentacija i stavljanje tunela u promet propisano je odredbama Zakona o gradnji i prostornom uređenju (NN) Redovite vježbe propisane su propisima o požarima koji su u nadležnosti Ministarstva unutarnjih		

		poslova.		
PRILOG III. Označavanje za tunele	Nema odgovarajuće odredbe	Uslugaivanje će se provesti kroz podzakonski propis koji će temeljem članak 45.a stavka 4. donijeti Ministar u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove i ministrom nadležnim za graditeljstvo. Djelomično a s aspekta prometa već je označavanje za tunele propisano kroz Pravilnik o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi za cestama (NN 33/05) i dio koji je vezan uz tzv. SOS niše reguliran je propisima o požarima u nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova.		

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAM - I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM CESTAMA S PRAVNOM STECVINOM EUROPSKE UNIJE I PRAVNIM AKTIMA VIJEĆA EUROPE

1. Naziv (nacrta) prijedloga propisa te predmet i cilj njegova uređivanja

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama

2. Naziv propisa EU / pravnog akta VE te predmet i cilj njegova uređivanja

DIREKTIVA EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA 2004/52/EZ od 29. travnja 2004. o interoperabiliti elektroničkih sustava za naplatu cestarina u Zajednici

Svrha ove Direktive je standardizacija elektroničkih sustava naplate cestarina s ciljem postizanja interoperabilnosti sustava.

3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU

Ugovor o Europskoj Zajednici, Glava V

3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU

Ugovor o Europskoj Zajednici, Glava V

Treaty on European Community, Chapter V

neprimjenjivo

4. Usklađenost s propisom (sekundarnim izvorom prava) EU / pravnim aktom VE

a)	b)	c)	d)	e)
Odredbe propisa EU: (članak, stvak, točka)/pravnog akta VE	Odredbe (nacrta) prijedloga propisa (glava, odjeljak, članak stavak, točka itd)	Usklađenost odredbe (nacrta) prijedloga propisa s odredbom propisa EU / pravnog akta VE (usklađeno, djelomično usklađeno, neusklađeno)	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	Predviđeni datum za postizanje potpune usklađenosti

DIREKTIVA EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA 2004/52/EZ od 29. travnja 2004. o interoperabilnosti elektroničkih sustava za naplatu cestarina u Zajednici	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama			
<p>Članak 1.</p> <p>Cilj i područje primjene</p> <p>1. Ovom se Direktivom utvrđuju uvjeti potrebnii da bi se zajamčila interoperabilnost elektroničkih sustava naplate cestarina u Zajednici. Primjenjuje se na elektroničko ubiranje svih vrsta pristojbi za ceste za cijelu cestovnu mrežu Zajednice, gradsku i međugradsku, ceste za motorna vozila, glavne i sporedne ceste i različite konstrukcije kao što su tuneli, mostovi i trajekti.</p> <p>2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na:</p> <p>(a) sustave naplate cestarine za koje ne postoji elektronička naprava za ubiranje cestarine;</p> <p>(b) elektroničke sustave naplate cestarina za koje nije potrebno postavljanje opreme u vozila;</p> <p>(c) male, isključivo lokalne sustave za naplatu cestarina za koje bi troškovi uskladivanja sa zahtjevima ove Direktive bili nesrazmjerni s koristima.</p> <p>3. U svrhu postizanja cilja iz stavka 1., uspostaviti će se europska usluga elektroničke naplate cestarina. Ova usluga, koja nadopunjuje nacionalnu elektroničku uslugu naplate cestarina u državama članicama, osigurava interoperabilnost na području cijele Zajednice za korisnike elektroničkih sustava naplate cestarina koje su države članice već uvezle i za one koje će uvesti u budućnosti u okviru ove Direktive.</p>	<p>Članak 3.kojim se iza članka 6. dodaju članci 6.a i 6.b</p> <p>Članak 6.b. stavak 3.</p> <p>(3) Odredbe ovoga članka ne primjenjuje se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sustave naplate cestarine koji nemaju tehnologiju europske elektroničke naplate cestarine, - elektronske sustave cestarine kod kojih nije potrebno namještanje opreme u vozila, - male, isključivo lokalne sustave za naplatu cestarine, za koje bi troškovi uskladivanja s europskom elektroničkom naplatom cestarine bili nerazmjerni s koristima od takve naplate." 			

<p>Članak 2.</p> <p>Tehnološka rješenja</p> <p>1. Svi novi elektronički sustavi naplate cestarina koji su pušteni u uporabu 1. siječnja 2007. ili kasnije koriste za izvođenje elektroničkih transakcija za naplatu cestarina jednu ili više od sljedećih tehnologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) lokaliziranje putem satelita; (b) mobilne komunikacije koje koriste GSM-GPRS standarde (preporuka GSM TS 03.60/23.060); (c) 5,8 GHz mikrovalnu tehnologiju. <p>2. Europske usluge elektroničke naplate cestarina puštaju se u uporabu u skladu s člankom 3. stavkom 1. Operateri će zainteresiranim korisnicima staviti na raspolaganje unutarnju opremu za vozila koja je uskladena sa svim elektroničkim sustavima naplate cestarina koji su u uporabi u državama članicama koristeći se tehnologijama iz stavka 1. i koja je prilagođena za sve tipove vozila u skladu s rokom utvrđenim člankom 3. stavkom 4. Ta će oprema morat biti interoperabilna i omogućiti komunikaciju sa svim sustavima koji su u uporabi u državama članicama i koji koriste jednu ili više tehnologija navedenih u stavku 1. To će podrobnije odrediti Odbor iz članka 5. stavka 1. uključujući sve potrebno za raspoloživost opreme za vozila da bi se zadovoljili zahtjevi</p>	<p>Članak 3. kojim se iza članka 6. dodaju članci 6.a i 6.b :</p> <p>Članak 6.b. stavak 1. i 2.</p> <p>(1) Elektronički sustavi za naplatu cestarine moraju omogućavati naplaćivanje cestarine korištenjem najmanje jedne od sljedećih tehnologija na kojima se temelji europska elektronička naplata cestarine: satelitskog određivanja položaja vozila, mobilne komunikacije uporabom standarda GSM-GPRS (referencija na GSM TS 03.60/23.060) i mikrovalne tehnologije na frekvenciji 5,8 Ghz.</p> <p>(2) Hrvatske autoceste d.o.o. odnosno korisnik koncesije dužni su s drugim upraviteljima u Europskoj uniji (i unutar Republike Hrvatske) sklopiti ugovor ili na drugi način osigurati da korisnik (naručitelj) europske elektroničke naplate cestarine može tu uslugu koristiti u svim državama članicama Europske unije (i unutar Republike Hrvatske) prilikom europske naplate cestarine.</p>			

zainteresiranih korisnika.

3. Preporuča se da novi elektronički sustavi naplate cestarina koji su pušteni u uporabu nakon usvajanja ove Direktive koriste tehnologiju lokaliziranja putem satelita i tehnologiju mobilne komunikacije iz stavka 1. Komisija će u slučaju mogućeg prijelaza sustava koji koriste druge tehnologije na sustave koji koriste te tehnologije, u suradnji s Odborom iz članka 5. stavka 1. sastaviti nacrt izvješća do 31. prosinca 2009. Izvješće će sadržavati studiju o uporabi pojedinih tehnologija iz stavka 1. i analizu troškova i koristi. Komisija će po potrebi Europskom parlamentu i Vijeću uz izvješće dostaviti prijedlog o strategiji prijelaza.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. oprema u vozilu može biti prikladna i za druge tehnologije pod uvjetom da to ne predstavlja dodatno opterećenje korisnicima ili da ne stvori razlike među njima. Kada je to potrebno oprema u vozilu može također biti povezana s njegovim elektroničkim tahografom.

5. Države članice koje imaju elektroničke sisteme naplate cestarine poduzimaju potrebne mјere da povećaju korištenje elektroničkih sustava naplate cestarina. Nastojat će najkasnije do 1. siječnja 2007. osigurati da se barem 50% prometnog toka na naplatnoj postaji odvija putem elektroničkih sustava naplate. Trake koje se koriste za elektroničku naplatu mogu se uz obvezno poštivanje sigurnosti koristiti i za naplatu cestarine na druge načine.

6. Radovi u vezi s interoperabilitetu postojećih tehnologija naplate cestarine koji su započeti u vezi s europskom uslugom elektroničke naplate cestarina osigurat će potpuno usklađivanje i povezivanje sučelja tih tehnologija s tehnologijama iz stavka 1. i njihove opreme.

--	--	--	--

7. Države članice osiguravaju da se obrada osobnih podataka potrebna za funkcioniranje europske usluge elektroničke naplate cestarine vrši u skladu s pravilima Zajednice o zaštiti sloboda i temeljnih prava pojedinaca i njihove privatnost i da budu usklađeni s odredbama Direktive 95/46/EZ i 2002/58/EZ.				
<p>Članak 3.</p> <p>Uspostavljanje Europske usluge elektroničke naplate cestarina</p> <p>1. Uspostavlja se Europska usluga elektroničke naplate cestarina koja obuhvaća cijelu cestovnu mrežu u Zajednici na kojoj se naplata cestarine ili pristojbi za ceste vrši elektroničkim putem. <u>Ta će se usluga elektroničke naplate utvrditi skupom ugovornih pravila u skladu s ugovorom kojim se svim operaterima i/ili izdavateljima odobrava pružanje usluga, skup tehničkih standarda i zahtjeva te potpisivanje jedinstvenog ugovora o preplati između korisnika i operatera i/ili izdavatelja koji nude usluge.</u></p> <p>2. Europska usluga elektroničke naplate cestarina ne ovisi o temeljnim odlukama država članica o ubiranju cestarina za pojedine vrste vozila, zatim o visini pristojbi i njihovoj namjeni ubiranja tih pristojbi. Usluga omogućava sklapanje ugovora bez obzira na mjesto registracije vozila, na državljanstvo ugovornih stranaka područja ili točke na cestovnoj mreži, za kojeg se ubire cestarina.</p> <p>3. Sustav omogućava razvoj intermodalnosti , bez onemogućavanja drugih načina prijevoza.</p>	<p>Članak 3. kojim se <u>iza</u> članka 6. dodaju članci 6.a i 6.b :</p> <p>Članak 6.b. stavak 2.</p> <p>(2) Hrvatske autoceste d.o.o. odnosno korisnik koncesije dužni su s drugim upraviteljima u Europskoj uniji (i unutar Republike Hrvatske) sklopiti ugovor ili na drugi način osigurati da korisnik (naručitelj) europske elektroničke naplate cestarina može tu uslugu koristiti u svim državama članicama Europske unije (i unutar Republike Hrvatske) (najmanje prilikom korištenja autocesta) prilikom europske naplate cestarina.</p>	<p>Djelomično usklađeno.</p> <p>Zakon o javnim cestama u dijelu koji se odnosi na financiranje ograničava naplatu cestarine isključivo na autoceste i pojedinačne objekte, dakle, ne predviđa se plaćanje cestarine za ostale javne ceste (državne, županijske i lokalne) niti je njime konceptijski propisano koji bi to subjekti mogli donijeti odluku o naplati cestarine na ostalim javnim cestama i na koji način.</p>		

<p>4. Ako države članice posjeduju nacionalne sustave elektroničkog ubiranja cestarine, osigurat će se da operateri i/ili izdavatelji usluga svojim strankama ponude europsku uslugu elektroničke naplate cestarina prema sljedećim rasporedu:</p> <p>(a) za sva vozila koja prekoračuju 3,5 tone i za sva vozila kojima je imaju dozvolu za prijevoz više od devet putnika (vozač + 8), najmanje tri godine nakon donošenja odluka o utvrđivanju europske usluge elektroničke naplate iz članka 4. stavka 4.;</p> <p>(b) za sve vrste vozila najkasnije pet godina od donošenja odluka o utvrđivanju Europske usluge elektroničke naplate iz članka 4. stavka 4.;</p>		Danom prijema RH u EU kako je definirano člankom 6. ovog Zakona		
<p>Članak 4.</p> <p>Značajke Europske usluge elektroničke naplate cestarina</p> <p>1. Europska usluga elektroničke naplate cestarina temelji se na točkama navedenim u Prilogu ove Direktive.</p> <p>2. Taj se prilog po potrebi zbog tehničkih razloga može izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 5. stavka 2.</p> <p>3. Europska usluga elektroničke naplate cestarina koristi tehnološka rješenja iz članka 2. u skladu sa specifikacijama koje su javno dostupne.</p> <p>4. Komisija donosi odluke u vezi s definiranjem europske usluge elektroničke naplate cestarina u</p>		Nema odgovarajuće odredbe.		

skladu s postupkom iz članka 5. stavka 2. do 1. srpnja 2006. Takve se odluke donose jedino, ako se na temelju odgovarajućih studija, procijeni da su zadovoljeni svi uvjeti, koji omogućavaju interoperabilnost sa svih stajališta uključujući tehnička, pravna i gospodarska.

5. Ako se odluke iz stavka 4. ne donesu do 1. srpnja 2006. Komisija će u skladu s člankom 5. stavkom 2. odlučiti o novom roku do kojeg treba donijeti te odluke.

6. Tehničke odluke o realizaciji europske usluge elektroničke naplate cestarina donosi Komisija u skladu s postupkom iz članka 5. stavka 2.

7. Komisija u skladu s postupkom utvrđenim Direktivom 98/34/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. kojom se utvrđuje postupak osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa, zahtijeva da odgovarajuća standardizacijska tijela, posebno CEN, ulože sav potreban napor kako bi se u što kraćem roku usvojili standardi za područje elektroničkih sustava naplate cestarina glede tehnologija, navedenih u članku 2. stavku 1.

8. Oprema za europsku uslugu elektroničke naplate mora udovoljiti zahtjevima Direktive Europskoga parlamenta i Vijeća 1999/5/EZ od 9. ožujka 1999. o radio opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi te o uzajamnome priznavanju njihove usklađenosti¹ i Direktive Vijeća 89/336/EEZ od 3. svibnja 1989. o približavanju zakona država članica koji se odnose na elektromagnetsku kompatibilnost.

	<p>Telekomunikacijska terminalna oprema za europsku uslugu elektroničke naplate ne uređuje se Zakonom o javnim cestama, već drugim propisima iz područja telekomunikacija, koji kada budu doneseni će biti ispoštivani.</p>		

Članci 5.-8. postupovne i završne odredbe	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenjivo		
---	---------------------------	---------------	--	--

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PRIJEDLOGA DIREKTIVA 1999/62/EZ+2006/38/EZ (PROČIŠĆENI TEKST) EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA OD 17. LIPNJA 1999. O NAPLAĆIVANJU KORIŠTENJA NEKIH VRSTA INFRASTRUKTURE ZA TEŠKA TERETNA VOZILA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE I PRAVNIM AKTIMA VIJEĆA EUROPE

1. Naziv (nacrta) prijedloga propisa te predmet i cilj njegova uređivanja

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama

2.

DIREKTIVA 1999/62/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA od 17. lipnja 1999. o naplaćivanju korištenja nekih vrsta infrastrukture za teška teretna vozila;

DIREKTIVA 2006/38/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA od 17. svibnja 2006. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 1999/62/EZ o pristojbama koje se naplaćuju za upotrebu određenih infrastruktura za teška teretna vozila.

Svrha ove Direktive je utvrđivanje pravičnog mehanizma za zaračunavanje pristojbi prijevoznicima za korištenje infrastrukture, kako bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje te izjednačili uvjeti natjecanja, vodeći računa o politici održivog prometa.

3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU

Ugovor o Europskoj Zajednici, Glava V

3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU

Ugovor o Europskoj Zajednici, Glava V

Treaty on European Community, Chapter V

neprimjenjivo

4. Usklađenost s propisom (sekundarnim izvorom prava) EU / pravnim aktom VE

a)

b)

c)

d)

e)

Odredbe propisa EU: (članak, stvak, točka)/pravnog akta VE	Odredbe (nacrta) prijedloga propisa (glava, odjeljak, članak stavak, točka itd)	Usklađenost odredbe (nacrta) prijedloga propisa s odredbom propisa EU / pravnog akta VE (usklađeno, djelomično usklađeno, neusklađeno)	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	Predviđeni datum za postizanje potpune usklađenosti
DIREKTIVA 1999/62/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA od 17. lipnja 1999. o naplaćivanju korištenja nekih vrsta infrastrukture za teška teretna vozila DIREKTIVA 2006/38/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA od 17. svibnja 2006. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 1999/62/EZ o pristojbama koje se naplaćuju za upotrebu određenih infrastruktura za teška teretna vozila	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama			
Članak 1. područje primjene i članak 2. definicije	Nema odgovarajuće odredbe			
Članak 3. donosi popis poreza u zemljama članicama na motorna vozila na koje se članak 2., odnosi	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenjivo		
Članci 4. – 7. propisuje pravila vezana za poreze (vehicle taxation), sustav naplate i prikupljanja poreza, visinu stopa itd.	Zakonom o javnim cestama u članku 62. propisani su izvori sredstava za financiranje javnih cesta jesu te u stavku 1. između ostalog i <u>godišnja naknada za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila.</u> Visinu naknade utvrđuje Pravilnik ministar.	Usklađivanje sa ovim odredbama (visina naknada, način izračuna itd.) provest će se kroz Pravilnik o godišnjoj naknadi za uporabu javnih cesta	U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.	

<p>Članak 7.</p> <p>1. 'Države članice mogu zadržati ili uvesti cestarine i/ili korisničke pristojbe na transeuropskoj cestovnoj mreži, ili na dijelu te mreže, samo pod uvjetima navedenim u stavcima 2. do 12. Ovime se ne dovodi u pitanje pravo država članica da u skladu s Ugovorom primjenjuju cestarine i/ili korisničke pristojbe na cestama koje nisu uključene u transeuropsku cestovnu mrežu, <i>inter alia</i> na paralelnim cestama na koje se može preusmjeriti promet s transeuropske cestovne mreže i/ili koje su u izravnoj konkurenciji s nekim dijelovima te mreže, ili pak na neke druge tipove motornih vozila koji nisu pokriveni definicijom 'vozila' na transeuropskoj cestovnoj mreži, pod uvjetom da primjena cestarina i/ili korisničkih pristojbi na takvim cestama nije diskriminirajuća u odnosu na međunarodni promet i da ne rezultira narušavanjem tržišnog natjecanja između operatora.</p> <p>1a. Kada država članica odluči zadržati ili uvesti cestarine i/ili korisničke pristojbe samo na nekim dijelovima transeuropske cestovne mreže, posljedično izuzimanje drugih dijelova (zbog razloga kao što su njihova izoliranost ili niske razine zagуšenja ili onečišćenja, ili tamo gdje je to nužno za uvođenje novog režima cestarina) ne smije rezultirati bilo kakvom diskriminacijom u odnosu na međunarodni promet.</p> <p>2. (a) Država članica može odlučiti zadržati ili uvesti cestarine i/ili korisničke pristojbe koje se odnose samo na vozila čija maksimalna dopuštena ukupna težina u natovarenom stanju nije manja od 12 tona. Ako država članica odluči primjenjivati cestarine i/ili korisničke pristojbe na vozila ispod ove granične</p>	<p>Članak 16. kojim članku 62. točka 5) mijenja se i glasi: „5) korisnička naknada“.</p> <p>Članak 17. kojim se u članku 63. stavku 4. brojka: „5“ briše se te se dodaju stavci 6. i 7. koji glase:</p> <p>„(6) Korisnička naknada može se uvesti za korištenje mreže javnih cesta ili dijela mreže javnih cesta za motorna i priključna vozila namijenjena isključivo za prijevoz tereta čija ukupna masa prelazi 3,5 tone. (7) Odluku o uvođenju i visini korisničke naknade donosi Vlada.“</p> <p>Članak 16. kojim se u članku 62. točka 5) dodaje stavak 2. koji glasi:</p> <p>„(2) Za uporabu istog dijela javne ceste ne mogu se za bilo koju kategoriju vozila istovremeno naplaćivati naknada iz stavka 1. točke 2. i točke 5. ovoga članka, osim za uporabu pojedinačnih objekata (most, tunel, vijadukt i sl.)</p>	<p>Članak 6. važećeg Zakona propisuje da</p> <p>Za uporabu autocesta ili pojedinih cestovnih objekata (most, tunel, vijadukt i sl.) na državnim cestama Vlada može donijeti odluku o uvođenju naplate naknade (cestarine)</p> <p>Člankom 62. važećeg zakona propisani su izvori financiranja javnih cesta. Ovim izmjenama i dopunama, kao izvor financiranja, uvođi se i <u>korisnička naknada</u></p>	
--	---	--	--

<p>težine, tada se primjenjuju odredbe ove Direktive.</p> <p>(b) Cestarine i/ili korisničke pristojbe primjenjivat će se na sva vozila od 2012. godine.</p> <p>(c) Država članica može odstupiti od zahtjeva iznesenog u točki (b) ako smatra da bi proširenje primjene cestarina na vozila lakša od 12 tona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - imalo značajne negativne učinke na slobodan protok prometa, na okoliš, na razine buke, na zagušenje prometa ili na zdravlje, ili - zahtjevalo administrativne troškove koji bi iznosili više od 30 % od ostvarenog dodatnog prihoda. <p>3. Za upotrebu istog dijela ceste ne mogu se za bilo koju kategoriju vozila istovremeno ubirati i cestarina i korisnička pristojba. Međutim, države članice mogu ipak naplaćivati cestarine na mrežama na kojima se ubiru korisničke pristojbe za upotrebu mostova, tunela i gorskih prijelaza.</p> <p>4. Cestarine i korisničke pristojbe ne smiju biti izravno ili neizravno diskriminirajuće u odnosu na nacionalnost prijevoznika, državu ili mjesto poslovnog nastana prijevoznika, ili u odnosu na registraciju vozila, ili ishodište ili odredište prijevoza.</p> <p>'4a. propisuje mogućnost države članice da predviđi snižene cestarine ili korisničke pristojbe za određena vozila</p> <p>4b. Budući da tarifne strukture koje uključuju popuste ili sniženja cestarina za česte korisnike mogu rezultirati stvarnim uštedama na administrativnim troškovima operatora infrastrukture, države članice</p>				
---	--	--	--	--

Članak 17. kojim se u članku 63. stavku 4. brojka: „5“ briše se te se dodaju stavci 6. i 7. koji glase:
 „(6) Korisnička naknada može se uvesti za korištenje mreže javnih cesta ili dijela mreže javnih

<p>mogu predvidjeti takve popuste ili sniženja pod uvjetom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da ispunjavaju uvjete navedene u stavku 10. točki (a) - da su u skladu s Ugovorom, posebno s njegovim člancima 12., 49., 86. i 87. - da ne narušavaju tržišno natjecanje u unutarnjem tržištu - da je rezultirajuća tarifna struktura linearna, proporcionalna, dostupna svim korisnicima pod jednakim uvjetima, te da ne dovodi do dodatnih troškova koji se prenose na druge korisnike u obliku viših cestarina. <p>Ovakvi popusti ili sniženja ne smiju ni u kojem slučaju biti veći od 13 % cestarine koju plaćaju jednaka vozila koja nemaju pravo na popust ili sniženje.</p> <p>4c. O svim shemama popusta i sniženja obavještava se Komisija, koja provjerava njihovu sukladnost s uvjetima navedenim u stvcima 4a i 4b, te ih odobrava u skladu s postupkom iz članka 9c., stavka 2</p> <p><u>5. Cestarine i korisničke pristojbe primjenjivat će se i prikupljati a njihovo će se plaćanje nadzirati na način da se utjecaj na protočnost prometa smanji na najmanju moguću mjeru te da se izbjegnu sve obavezne kontrole ili provjere na unutarnjim granicama Zajednice. U tom cilju države članice će surađivati pri utvrđivanju metoda kojima bi se prijevoznicima omogućilo plaćanje korisničkih</u></p>	<p>cesta za motorna i priključna vozila namijenjena isključivo za prijevoz tereta čija ukupna masa prelazi 3,5 tone.</p> <p>(7) Odluku o uvođenju i visini korisničke naknade donosi Vlada.“</p> <p>Članak 3. kojim se iza članka 6. dodaju članci 6.a i 6.b</p> <p>Članak 6.a</p> <p>(1) Visina cestarina određuje se prema:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cjenovnom razredu za kategoriju vozila i udaljenosti koju vozilo koristi na autocesti i cestovnom objektu s naplatom cestarine, - kategoriji vozila koja se određuje sukladno broju osovina i/ili dimenziji i/ili težini i/ili vrsti vozila koja je naznačena u knjižici vozila, - aktu ministra kojim određuje se cjenovni razred i odnos između kategorija, - načelu nediskriminacije za sve kategorije vozila u vlasništvu svih pravnih i fizičkih osoba koje su korisnici autoceste i cestovnih objekta s naplatom cestarine. - proračunatoj prosječnoj cestarini koja je razmijerna troškovima izgradnje, održavanja, upravljanja i razvoja infrastrukture, a iskazana je kao ukupan prihod od cestarina u određenom vremenskom razdoblju podijeljen sa brojem prevaljenih kilometara svih vozila koja su platila cestarinu na određenoj mreži autocesta, - tarifnom modelu koji će regulirati ponudu vozila na autocestama i cestovnim objektima s naplatom tako da niti jedna 		
---	---	--	--

<p>pristojbi 24 sata dnevno barem na glavnim naplatnim punktovima, uz mogućnost upotrebe svih vrsta platežnih sredstava, izvan i unutar država članica gdje se one primjenjuju. Države članice prikladno će opremiti punktove na kojima se vrši plaćanje cestanne i korisničkih pristojbi kako bi se zadovoljili uobičajeni standardi sigurnosti na cestama.</p> <p>6. Režimi za ubiranje cestarina i/ili korisničkih pristojbi ne smiju finansijski ili na bilo koji drugi način staviti neredovite korisnike cestovne mreže u neopravданo nepovoljan položaj. Posebno, kada država članica ubire cestarne i/ili korisničke pristojbe isključivo pomoću sustava koji zahtijeva upotrebu naprave ugrađene u vozilo, ona te uređaje mora staviti na raspolaganje pod razumnim administrativnim i gospodarskim uvjetima [z1]</p> <p>7. Država članica o kojoj je riječ određuje korisničke pristojbe, uključujući administrativne troškove, za sve kategorije vozila u iznosu koji ne prelazi maksimalnu stopu utvrđenu u Dodatku II.</p> <p>8. Stope korisničkih pristojbi proporcionalne su trajanju korištenja infrastrukture.</p> <p>Država članica može primjenjivati samo godišnje stope za vozila registrirana u dotičnoj državi.</p> <p>9. Čestarne se temelje isključivo na načelu povrata infrastrukturnih troškova. To znači da su izmjerljive prosječne cestarne povezane s troškovima izgradnje te s troškovima rada, održavanja i razvoja dotične infrastrukturne mreže. Izmjerljive prosječne cestarne mogu također uključivati dobit od kapitala ili stopu dobitka na temelju tržišnih uvjeta.</p>	<p>cestarina cjenovnog razreda ne premašuje više od 100% cestarinu koja se zaračunava tijekom najjeftinijeg dijela dana, vrste dana ili dobi godine svim korisnicima autocesta i cestovnih objekata s naplatom uz uvjet da se takvim tarifnim modelom ne zadire u proračunatu prosječnu cestarinu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - stimulativnim modelima plaćanja cestarine koji uključuju najviše popuste do 13% i obračunavaju se prema trenutno primjenjivom tarifnom modelu za plaćanje cestarine, a dostupni su svim pravnim i fizičkim osobama korisnicima autocesta i cestovnih objekata s naplatom cestarine uz uvjet da se takvim stimulativnim modelima ne zadire u proračunatu prosječnu cestarinu. <p>(2) Cestarina i korisničke pristojbe naplaćivat će se i nadzirati naplata na način da se što manje utječe na protočnost prometa, bez stavljanja u nepovoljniji položaj neredovitih korisnika cestovne mreže.</p> <p>(3) Republika Hrvatska od dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju obavještavat će Europsku komisiju o odobrenim stimulativnim modelima plaćanja cestarine koji uključuju popuste, radi utvrđivanja njihove usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.</p>	<p>Usklađenost sa odredbama o stopi korisničkih pristojbi provest će se kroz Odluku o uvođenju i visini korisničke naknade koju donosi VRH</p>		
--	--	--	--	--

10. (a) Ne dovodeći u pitanje izmjerljive prosječne cestarine iz stavka 9., države članice mogu mijenjati stope cestarina u svrhe kao što su borba protiv oštećenja okoliša, borba protiv zagušenja prometa, minimalizacija oštećenja infrastrukture, optimizacija upotrebe dotične infrastrukture ili u svrhu unapređenja sigurnosti ceste, uz uvjet da je takva promjena:

- razmijerna postavljenom cilju;
- transparentna i nediskriminirajuća, posebno u odnosu na nacionalnost prijevoznika, državu ili mjesto poslovнog nastana prijevoznika, ili u odnosu na registraciju vozila, ili ishodište ili odredište prijevoza;
- da nije osmišljena tako da stvara dodatne prihode od cestarina, s tim da se svako nenamjerno povećanje prihoda (koje dovodi do izmjerljivih prosječnih cestarina koje nisu u skladu sa stavkom 9.) uravnateži kroz promjene u strukturi varijacije koja se mora provesti u roku od dvije godine računajući od kraja obračunske godine u kojoj je ostvaren dodatni prihod;
- da poštuje gornji prag fleksibilnosti naveden u točki (b).

(b) Poštujući uvjete iz točke (a), stope cestarina mogu varirati u skladu s:

- EURO emisijskim razredom, kako je navedeno u Prilogu 0, uključujući razinu PM i NO_x, uz uvjet da niti jedna cestarina ne premašuje više od 100 % cestarinu koja se zaračunava za jednaka vozila koja zadovoljavaju najstrože emisijske standarde; i/ili

--	--	--	--

7

<p>- dijelom dana, vrstom dana ili dobi godine, uz uvjet da:</p> <p>(i.) niti jedna cestarina ne premašuje više od 100 % cestarinu koja se zaračunava tijekom najjeftinijeg dijela dana, vrste dana ili dobi godine; ili</p> <p>(ii.) ako je najjeftinije razdoblje besplatno, kazna za najskuplje razdoblje dana, vrstu dana ili dob godine ne premašuje više od 50 % razinu cestarine koja bi se inače primjenjivala na dotično vozilo.</p> <p>Od država članica se zahtijeva da stope po kojima se zaračunavaju cestarine promijene u skladu s prvom alinejom najkasnije do 2010. godine, ili u slučaju koncesijskih ugovora, kod obnove tog koncesijskog ugovora.</p> <p>Međutim, država članica može odstupiti od ovog zahtjeva:</p> <p>(i.) ako bi to ozbiljno ugrozilo cjelovitost sustava cestarina na njezinom području;</p> <p>(ii.) ako za dotični sustav cestarina uvođenje ovakvih razlikovanja ne bi bilo tehnički izvedivo; ili</p> <p>(iii.) ako bi to dovelo do skretanja vozila, koja su najveći zagađivači, sa transeuropske cestovne mreže s posljedičnim učinkom na sigurnost ceste i javno zdravlje.</p> <p>O svakom takvom odstupanju mora se obavijestiti Komisija.</p> <p>(c) U skladu s uvjetima iz točke (a), stope cestarina</p>	
--	--

--	--	--	--

mogu u izuzetnim slučajevima, za specifične projekte koji su od velikog značaja za Europu biti predmet drugih oblika promjena kako bi se osigurala komercijalna održivost tih projekata kada se oni izlože izravnom tržišnom natjecanju s drugim načinima prijevoza. Rezultirajuća tarifna struktura mora biti linearna, proporcionalna, jasno objavljena, dostupna svim korisnicima pod jednakim uvjetima, te ne smije dovoditi do dodatnih troškova koji se prenose na druge korisnike u obliku viših cestarina. Prije provedbe takvog tarifnog sustava, Komisija provjerava njegovu sukladnost s uvjetima iz ove točke.

11. propisuje mogućnost zaračunavanja dodatka na cestarine za određene dijelove ceste u planinskim područjima :

Članak 7.a

1. Pri utvrđivanju razine izmjerljivih prosječnih cestarina koje se zaračunavaju na određenoj infrastrukturnoj mreži ili na jasno definiranom dijelu te mreže, države članice uzimaju u obzir različite troškove navedene u članku 7. stavku 9. Troškovi koji se uzimaju u obzir odnose se na mrežu ili dio mreže na kojima se cestarine ubiru te na vozila kojima se te cestarine naplaćuju. Države članice mogu odlučiti da te troškove ne vraćaju kroz prihod od cestarina, ili da vraćaju samo određeni postotak tih troškova.

2. Cestarine se utvrđuju u skladu s člankom 7. i stavkom 1. ovog članka.

3. Za nove režime cestarina, osim onih koji se odnose na koncesijske cestarine koje države članice

Usklađenost sa odredbama o stopi korisničkih pristojbi provest će se kroz Odluku o uvođenju i visini korisničke naknade koju donosi VRH			

avedu nakon 10. lipnja 2008., države članice izračunavaju troškove upotrebom metodologije koja se zasniva na temeljnim načelima izračuna navedenim u Prilogu III.

Za nove koncesijske cestarine koje se uvedu nakon 10. lipnja 2008., najviša razina cestarina bit će jednaka ili manja od razine koja bi se dobila upotrebom metodologije koja se zasniva na temeljnim načelima izračuna navedenim u Prilogu III. Ova se jednakost procjenjuje na temelju razumno dugog referentnog razdoblja primjenjenog prirodi koncesijskog ugovora.

[22] Režimi cestarina koji će 10. lipnja 2008. već biti na snazi, ili za koje su prije 10. lipnja 2008. na temelju postupka javne nabave primljene ponude ili odgovori na poziv za pregovore u okviru postupka za pregovaranje, ne podliježu obvezama iz ovog stavka tako dugo dok ostanu na snazi i uz uvjet da ih se značajno ne promijeni.

4. Najmanje četiri mjeseca prije provedbe novog režima cestarina države članice dostavljaju Komisiji:

(a) što se tiče režima cestarina osim onih koji se odnose na koncesijske cestarine:

- jedinične vrijednosti i druge parametre upotrijebljene pri izračunu različitih elemenata troškova, i
- jasne podatke o vozilima na koje se odnosi njihov režim cestarina i o geografskom rasponu mreže ili dijela mreže koji je upotrijebljen za izračun svakog troška, te postotak troškova koji žele povratiti;

--	--	--	--

<p>(b) što se tiče režima koji se odnose na koncesijske cestarine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncesijske ugovore ili značajne izmjene tih ugovora, - polazišne postavke na kojima davatelj koncesije temelji obavijest o koncesiji kako je navedeno u Prilogu VII. B Direktivi 2004/18/EZ; ove polazišne postavke uključuju procjenu troškova iz članka 7. stavka 9. koji se predviđaju pod koncesijom, predviđeni promet prema tipovima vozila, predviđene razine cestarina i geografski raspon mreže pokriveni koncesijskim ugovorom. <p>5. Države članice također, najmanje četiri mjeseca prije njihove provedbe, obavještavaju Komisiju o novim režimima cestarina koji se primjenjuju na paralelnim cestama na koje se može preusmjeriti promet s transeuropske cestovne mreže i/ili koje su u izravnom tržišnom natjecanju s nekim dijelovima te mreže na kojima se ubiru cestarine. Ova obavijest uključuje najmanje podatke o geografskom rasponu mreže na kojoj se naplaćuje cestarina, o vozilima od kojih se cestarina naplaćuje i o visinama predviđenih cestarina, zajedno s objašnjenjem načina na koji je utvrđena visina cestarine.</p> <p>6. Za slučajeve koji podliježu obvezama iz stavka 3., Komisija u roku četiri mjeseca od primitka obavijesti u skladu sa stavkom 4. daje svoje mišljenje o tome da li su te obveze ispunjene.</p> <p>Komisija može također dati svoje mišljenje za režime cestarina iz stavka 5., posebno što se tiče razmjernosti i transparentnosti predloženih režima i</p>	
--	--

--	--	--	--

<p>njihovog vjerojatnog utjecaja na tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu i na slobodu kretanja roba.</p> <p>Mišljenja Komisije se stavljaju na raspolaganje Odboru iz članka 9.c, stavka 1.</p> <p>7. Ako država članica želi primijeniti odredbe iz članka 7. stavka 11. u vezi s režimima cestarina koji će 10. lipnja 2008. već biti na snazi, ona daje podatke koji pokazuju da je izmjerljiva prosječna cestarina koja se primjenjuje na dotičnu infrastrukturu u skladu s člankom 2_aa, člankom 7. stavkom 9. i člankom 7. stavkom 10.</p> <p>Članak 7.b</p> <p>Ova Direktiva ne utječe na slobodu država članica koje uvode sustav cestarina i/ili korisničkih pristojbi za infrastrukturu kako bi, ne dovodeći u pitanje članke 87. i 88. Ugovora, predviđeli odgovarajuću naknadu za ove pristojbe.</p>				
<p>Članak 8.</p> <p>1. Propisuje mogućnost da jedna ili više država članica surađuju na uvođenju zajedničkog sustava korisničkih pristojbi primjenjivima na njihovom ukupnom području.</p>	Nema odgovarajuće odredbe			

Članak 8.a				
Svaka država članica nadzire sustav cestarina i/ili korisničkih pristojbi kako bi osigurala njegovo funkcioniranje na transparentan i nediskriminirajući način.				
Članak 9. propisuje mogućnost državi članici da na nediskriminirajući način ubire neke druge vrste davanja Članak 9.a Države članice moraju uspostaviti odgovarajuće kontrole, te utvrditi sustav kazni koje se primjenjuju u slučaju kršenja nacionalnih propisa donesenih na temelju ove Direktive. One moraju poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu primjenu. Ove kazne moraju biti djelotvorne, razmjerne i odvraćajući. [z3]		Subjekti, odnosno koncesionari koji gospodare cestovnom mrežom pod naplatom kroz svoje akte imaju usustavljen sustav kontrole i visinu kazne. Nadležna tijela državne uprave temeljem propisa iz djelokruga svoje nadležnosti vrše kontrolu u slučaju kršenja odredi tih propisa.i		
Članci 9.b. -12. prijelazne i završne odredbe	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenjivo		
Prilog O				
Prilog I iznosi minimalnih naknada (vehicle taxes)	Nema odgovarajuće odredbe	Provest će se usklađivanje kroz pravilnik o godišnjoj naknadi za uporabu javnih		

		cesta		
Prilog II iznosi (u eurima) korisničkih naknada iz članka 7. stavak 7.	Nema odgovarajuće odredbe	Usklađivanje će se provesti kroz odluku o uvođenju i visini korisničke naknade		
Prilog III metode izračuna visine cestarina	Nema odgovarajuće odredbe ^[24]			